महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७७

साँफेवगर नगरपालिका
अछाम

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General

प्रदेश नं.५,कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेश लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय

Phone : 4258174
4266034
4255707
A.G.Fax : 977-1-4268309
Fax : 977-1-4262798
Post Box : 13328
बबरमहल, काठमाण्डौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal

महालेखापरीक्षकको कार्यालय नेपाल २०१६

पत्र संख्या:२०७६/७७
च.नं. ४९१

मिति: २०७७/३/३०

श्री नगर प्रमुखज्यू,
साँफेबगर नगरपालिका, अछाम ।

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

नेपालको संविधानको धारा २४१ बमोजिम त्यस कार्यपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५।७६ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) बमोजिम यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । उक्त प्रतिवेदन लेखापरीक्षण ऐन,२०७५ को दफा २०(३) र दफा २२ बमोजिम कारवाहीको लागि अनुरोध छ ।

(चन्द्रकान्त भण्डारी)
नायव महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको भनाई

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीयतहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखापरीक्षण नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्यको आधारमा महालेखापरीक्षकबाट हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक गाउँपालिका र नगरपालिकाको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्था बमोजिम स्थानीय तहको आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को आर्थिक कारोवारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

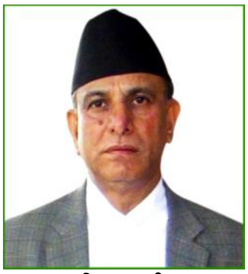

(टंकमणि शर्मा, दंगाल)
महालेखापरीक्षक

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीयतह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र निकायसंग सम्बन्धित ऐन नियम समेतको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको प्रमुख उद्देश्यहरुमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानूनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी र जवाफदेहिता एवं सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु रहेको छ । त्यसैगरी स्रोत साधनको प्राप्ति र उपयोग सम्बन्धमा प्रचलित कानूनको पालना भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रस्तुत गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भए पश्चात जारी प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका बिषयहरु मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । प्रतिवेदनमा दिएका सुझावहरुको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहमा रहेको सीमित स्रोत साधनको उपयोग गरी विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा मितव्ययिता, दक्षता र प्रभावकारिता हासिल गर्न सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । फलस्वरुप स्थानीय तहको कार्यसम्पादनमा जवाफदेहिता र पारदर्शिता प्रवर्द्धन हुने विश्वास लिइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट मूलतः स्थानीय तहमा प्राप्त हुने अनुदान, आन्तरिक आय र राजश्व बाँडफाँडको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आयतर्फ संकलन न्यून रहेको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, अवण्डा बजेट राखेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरी अनुमोदन गर्ने गरेको, बर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, अत्यधिक प्रशासनिक खर्च गरेको, वितरणमुखी खर्चको बाहुल्यता रहेको जस्ता प्रवृति देखिएका छन । त्यसैगरी विकास निर्माण तर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, साना तथा टुक्रे आयोजनाको छनौट गरेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरु समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, तोकिए बमोजिम जनसहभागिता नजुटेको, दिगो विकासका लक्ष्य अनुरुप योजना र कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको, दीर्घकालिन विकासको खाका तर्जुमा नभएको जस्ता समस्या रहेका छन । स्थानीयतहको आन्तरिक व्यवस्थापन तर्फ आवश्यक सीपयुक्त जनशक्तिको कमी रहेको, सेवाप्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, श्रोत साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, संचालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको अभिलेख नराखेको, लेखांकन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहेको छ । साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपर्दो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ । गतविगतमा लेखापरीक्षणबाट औल्याएका व्यहोराहरु सुधार तथा बेरुजू उपर अपेक्षित रुपमा आवश्यक कारवाही भए गरेको समेत देखिएन ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको वावजुद यथासम्भब स्थानीयतहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भै लेखापरीक्षण गर्ने प्रयास गरिएको थियो । लेखापरीक्षणको क्रममा स्थानीयतहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरुसँग छलफल समेत गरिएको थियो । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका ब्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधार हुने, भौतिक पूर्वाधार र सेवाप्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरु र लेखापरीक्षण तथा प्रतिवेदन तयारीमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरु सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । आगामी दिनमा समेत यस्तै सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।

२०७७ आषाढ २४ गते ।

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
प्रदेश नं.५,कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेश लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय

Phone : 4258174
4266034
4255707
A.G.Fax : 977-1-4268309
Fax : 977-1-4262798
Post Box : 13328
बबरमहल, काठमाण्डौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal

पत्र संख्या:२०७६/७७
च.नं. ४९२

मिति: २०७७/३/३०

श्री नगर प्रमुखज्यू,
साँफेबगर नगर कार्यपालिकाको
कार्यालय, अछाम ।

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

कैफियत सहितको राय

हामीले साँफेबगर नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५।७६ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरुको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियतसहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेश भएको २०७६ आषाढ ३१ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७५।७६ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानूनबमोजिम सारभूत रुपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ ।

कैफियतसहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. पालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्बजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन ।

२. लेखापरीक्षणबाट रु.८ करोड ९४ लाख ३० हजार बेरुजू देखिएको छ। सोमध्ये असुल गर्नुपर्ने रु.४८लाख , प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रु.५ करोड ४५ लाख ४१ हजार नियमित गर्नुपर्ने रु.२ करोड ३९ लाख ७२ हजार र पेश्की बाँकी रु.६१ लाख १७ हजार रहेको छ ।

३. लेखापरीक्षणमा देखिएका व्यहोराहरुका सम्बन्धमा मिति २०७६/०६/४ मा जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्रतिक्रिया पेस हुन नआएकोले प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा उल्लेखित बेरुजुका व्यहोराको अन्तिम प्रतिवेदन पाना ३५ (पैंतिस) यसैसाथ संलग्न छ ।

४. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेश्कीबाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ। वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं । त्यसका लागि स्वीकृत आचारसंहिता अनुसार हामीले काम गरेका छौं । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरु हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ ।

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
प्रदेश नं.५,कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेश लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय

Phone : 4258174
4266034
4255707
A.G.Fax : 977-1-4268309
Fax : 977-1-4262798
Post Box : 13328
बबरमहल, काठमाण्डौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यबिधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूत रुपमा गलत आँकडारहीत स्वरुपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागु गर्ने जिम्मेवारी नगरपालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ । नगर कार्यपालिका, नगर प्रमुख र प्रमूख प्रशासकिय अधिकृत नगरपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन् ।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्तीसमेतका कारण सारभूत रुपमा गलत आँकडारहित रहेको होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी रायसहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्यस्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन । वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूत रुपमा गलत आँकडा मानिएको छ ।

(चन्द्रकान्त भण्डारी)
नायव महालेखापरीक्षक

Email : aag.mgmt@oagnep.gov.np,Info@oag.gov.np Website : www.oagnep.gov.np
"जनहितका लागि जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धनमा विश्वसनीय लेखापरीक्षण संस्था"

साँफेबगर नगरपालिका
लेखापरीक्षण प्रतिवेदन
२०७५/७६

परिचयः स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायीक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न र स्थानीय सरकारको सञ्चालन गर्न साँफेबगर नगरपालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले सञ्चालन गर्ने हरेक कार्यमा सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रर्वद्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका हरेक काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई लाभको वितरणमा सुलभ र गुणस्तरिय सेवा प्रदान गर्नु हो । साँफेबगर नगरपालिका अर्न्तगत १४ वडा रहेको ७३ सभा सदस्य १६६.७१ व.कि.मी.क्षेत्रफल, ३४९५३ जनसंख्या सुदुरपश्चिम प्रदेशमा अवस्थित छ ।

स्थानीय संचितकोषः – आर्थिक वर्ष २०७५।७६ को स्थानीय सञ्चित कोष आय व्यय हिसाबको संक्षिप्त अवस्था निम्न बमोजिम रहेको छ ।

सि.नं.	आयतर्फ			सि.नं	व्ययतर्फ		
	विवरण	रकम	रकम		विवरण	रकम	रकम
१	**गत वर्षको जिम्मेवारी**		७०८०९५०१.०६	१	**चालु खर्च**		३७३०३०३३३.६८
	क) नगद		०	२	**पूँजीगत खर्च**		१६९५२८४०९.९४
	ख) बैंक		०	३	**वित्तीय व्यवस्था भुक्तानी**		०
२	**राजस्व (आन्तरिक आय)**		८३७८८९३५.८२		क) ऋण भुक्तानी		०
	क) आन्तरिक राजस्व	१२८६२२५२.५	०		ख) ब्याज भुक्तानी		०
	ख) राजस्व बाँडफाँड	७०९२६६८३.३२	०		ग) अन्य भुक्तानी		०
	ग) अन्य आय	०	०	४	**लगानी**		०
३	**वित्तीय हस्तान्तरण**		४१०२५३०००		ऋण लगानी		०
	क)वित्तीय समानीकरण अनुदान	१०९००००००	०		शेयर लगानी		०
	ख) सशर्त अनुदान	३०१२५३०००	०		अन्य लगानी		०
	ग) समपूरक अनुदान	०	०	५	**धरौटी फिर्ता**		२०००००
	घ) विशेष अनुदान	०	०	६	**कोष खर्च**		१५७०९७
४	**प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान**		१६४३१७२०	७	**मौज्दात**		८२८२३१२५.७०
	क)वित्तीय समानीकरण अनुदान	७०४७०००	०		क) नगद मौज्दात		०
	ख) सशर्त अनुदान	१८८४७२०	०		ख) बैंक मौज्दात		०
	ग) समपूरक अनुदान	०	०				०
	घ) विशेष अनुदान	७५०००००	०				०
५	**अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त**	०	०				०
६	**वित्तीय व्यवस्था प्राप्ति**	०	४३९९४१४.९४				०
	क) ऋण प्राप्ति	०	०				०
	ख) साँवा प्राप्ति	०	०				०
	ग) ब्याज प्राप्ति	४३९९४१४.९४	०				०
	घ) अन्य प्राप्ति	०	०				०
६	**विभिन्न कोषतर्फको आय**		५०००००				०
८	**जनसहभागिता (नगद)**	०	०				०
९	**विषयगत निकायबाट**	०	०				०

	प्राप्त रकम						
१०	**धरौटी आय**	२१०५०००	२१०५०००				०
११	**लगानीको साँवा फिर्ता**	०	०				०
१२	**अन्य विविध आय**	१२०२७४५२०.२	१२०२७४५२०.२		निकासा हुन बाँकी		८२८२३१२५.७०
	जम्मा		**७०८५६२०९२.०२**		**जम्मा**		**७०८५६२०९२.०२**

केन्द्रिय राजस्वतर्फः

क.सं.	शीर्षक नं.	लगत हसबली समेत रु.	असुली रु.	दाखिला रु.	बाँकी रु.
१	१५१११	११५६७४७३/८०	११५६७४७३/८०	११५६७४७३/८०	

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम
	उपर्युक्त आर्थिक कारोबारहरुको पेश भएसम्मको स्रेस्ता तथा स्वीकृत लेखापरीक्षण योजनाबमोजिम लेखापरीक्षणको उद्देश्य प्राप्तिका लागि जोखिम विश्लेषण, नमूना छनौट र लिखित प्रतिनिधित्वपत्रको आधारमा लेखापरीक्षण नीति, मानदण्ड, मार्गदर्शन, निर्देशन, एवं व्यवसायिक लेखापरीक्षणका असल अभ्यासका आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी लेखापरीक्षण निष्कर्षसहितको प्रतिवेदन जारी गर्नु हो भने आर्थिक कारोबार र वित्तीय विवरणको सम्पूर्ण जिम्मेवारी व्यवस्थापन पक्षमा रहेको छ । नमूना छनौटको माध्यमबाट लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोराका सम्बन्धमा कार्यालयका सम्बन्धित पदाधिकारीहरुसँग मस्यौदा प्रतिवेदन उपर मिति २०७६।५।२८ मा छलफल गरी कायम हुन आएका व्यहोराहरु निम्नानुसार छन्:	
१.	स्थानीय तह सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई आषाढ १० गते भित्र सभामा पेश गर्नुपर्ने, १५ दिनभित्र छलफल सम्पन्न गरी आषाढ भित्र नै पारित गर्नुपर्ने व्यवस्थाअनुसार २०७५ आषाढ मसान्तभित्र बजेट नगर सभाबाट पारित भएको छ ।	
२.	नगरसभाबाट मिति २०७५ आषाढ ९ गते नीति तथा कार्यक्रम स्वीकृत भएको छ । जसमा कूल आय तर्फ ४७ करोड ६५ लाख २२ हजार तथा खर्च तर्फ चालु खर्च ७ करोड ७८ लाख १८ हजार, पूँजीगत तर्फ १३ करोड ३३ लाख ४ हजार , केन्द्र सरकारतर्फ ससर्त चालू तर्फ रु.२६ करोड ५४ लाख समेत रु.४७ करोड ६५ लाख २२ हजारको अनुमान पेश भएको छ । उक्त अनुमान देहायबोजिमका नगरस्तरिय कार्यक्रममा बाँडफाड गरेको देखिन्छ ।	

क्षेत्रगत कार्यक्रम	बजेट (रु.हजारमा)
आर्थिक विकास	४०५४
कृषि कार्यक्रम ८	
उद्योग बाणिज्य १२	
पर्यटन १६	
सहकारी ३	
सामाजिक विकास	७१२४
शिक्षा १८	
स्वास्थ्य ११	
खेलकुद,मनोरञ्जन ७	
पूर्वाधर विकास	२४६८२
स्थानीय पुल,सडक झो.पु ४८	
सिचाई, जलस्रोत उर्जा१६	
भवन तथा सहकारी विकास३५	
वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	२५८८
जलाधार संरक्षण १०	
वातावरण संरक्षण २	
विपद व्यवस्थापन १०	
सस्थागत विकास, सेवा प्रवाह सुशासन	९८६८
सामाजिक सेवा ४१	
सूचना प्रविधि २१	
फोहोर व्यवस्थापन ४	
वित्तिय सुशासन सा. सुनुवाई १७	
योजना व्यवस्थापन अनुगमन मू.	२८८७

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम
	नगरपालिकाले उपरोक्त ६ वटा क्षेत्रगत कार्यक्रम अन्तरगत २०४ वटा क्रियाकलापहरु सञ्चालनमा ल्याउने गरी बजेट तथा कार्यक्रम वाडफाड गरेकोमा उपरोक्त कार्यक्रमहरु कार्यान्वियन गरी सो को भौतिक प्रगति समेतको बार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरेको देखिएन । कार्यालयले कार्यान्वियनमा भएका योजना तथा कार्यक्रमको बार्षिक प्रगति तयार गरी समिक्षा गर्नुपर्दछ ।	
	वित्तीय लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोरा देहायबमोजिम छन्:	
३.	**आयको अनुमान :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निधांरण समितिले गाँउ/नगरपालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय समेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले पेश गरेको आय-व्ययक.ो अनुमानमा आन्तरिक आय तर्फ मालपोत, कर, सेवा शुल्क, दस्तुर वापत अनुमानित रु.९० लाख आय प्राप्त हुने प्रक्षेपण गरेकोमा आर्थिक वर्ष २०७५।७६ मा रु. १ करोड ७० लाख अर्थात अनुमान भन्दा ८८.८९% बढी आय प्राप्त गरेको छ । आयको अनुमान यर्थाथपरक बनाई आय आर्जनको स्थायी स्रोत वृद्धी गर्ने तर्फ थप पहल हुनुपर्दछ ।	
४.	**खर्च गर्ने अख्तियारी :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७३ बमोजिम सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको सात दिनभित्र प्रमूख वा अध्यक्षले प्रमूख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्ने व्यवस्था छ । त्यसैगरी अख्तियारी प्राप्त भएको १५ दिनभित्र प्रमूख प्रशासकीय अधिकृतले सम्बन्धित महाशाखा वा शाखा प्रमूख र वडा सचिवलाई कार्यक्रम र बजेटसहित प्रचलित कानूनबमोजिम खर्च गर्ने अख्तियारी दिनुपर्ने उल्लेख छ । यो वर्ष नगरपालिकाको सभाले २०७५/३/२३ मा आय तर्फ ४७ करोड ६५ लाख २२ हजार तथा खर्च(चालु तर्फ) ३४ करोड ३२ लाख १८ हजार, पूँजीगत तर्फ १३ करोड ३३ लाख ५ हजार बजेट स्वीकृत गरेको छ । नगरप्रमूखले प्रमूख प्रशासकीय अधिकृतलाई वार्षिक बजेट, योजना तथा कार्यक्रमको अख्तियारी प्रदान गरेको देखिएन । प्रमूख प्रशासकीय अधिकृतले पनि वडालाई अख्तियारी दिएको छैन । ऐनको व्यवस्था अनुसार अख्तियारी प्रत्यायोजन हुनुपर्दछ ।	
५.	**आन्तरिक आय सम्वन्धमा :** नगरपालिकाले यो वर्ष रु.१७०६०५०७४४ आन्तरिक आय प्राप्त गरेकोमा नगरपालिका अन्तर्गतका १४ वटा वडाको आम्दानी समेत एकमुष्ट केन्द्रले दाखिला गर्ने गरेको देखियो । वडा कार्यालयहरुमा आयको दैनिक प्राप्ती खाता, आयको मासिक विवरण (म.ले.प.फा.नं. १०८ र २३) समेत बनाउने गरेको देखिएन । नगरपालिकाको आयमा वडागत योगदान एकिन हुन सकेन । अत प्रत्येक वडाले मासिक आय विवरण तयार गरी केन्द्रमा (नगरपालिका) पठाउने र नगरपालिकाले वडागत विवरण समेत देखिने गरी मासिक र वार्षिक आय विवरण तयार गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
६.	**आय व्ययको लेखा :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७२(२) मा नगरपालिकाले नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गिकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्वन गर्नुपर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले यो वर्ष एकल खाता कोष प्रणालीबाट सञ्चालन गरी भुक्तानी गर्नुपर्ने सामाजिक सुरक्षा भत्ता, बहुक्षेत्रीय पोषण, स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रमको बजेट स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा जम्मा गरेर खर्च गरेको, चालु र पूँजीगत खर्च शीर्षकको विनियोजन तथा नेपाल सरकारको आय तथा व्यय शीर्षकको शीर्षकगत लेखाङ्कन पालना स्थिति कमजोर रहेको, योजनागत खाता अद्यावधिक हुन नसकेको देखिन्छ । कार्यालयले तोकिएको विनियोजन तथा खर्च प्रणाली अवलम्वन गरी आय तथा व्ययको शीर्षकगत अभिलेखाङ्कनमा विशेष ध्यान दिनुपर्दछ ।	

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम
७.	**मध्यकालिन खर्च संरचना :** अन्तर–सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ मा स्थानीय तहले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा आ–आफ्नो कार्य क्षेत्रभित्रका विषयहरुमा हुने सार्वजनिक खर्चको अनुमानित विवरण तयार गर्दा आगामी तीन वर्षमा हुने खर्चको प्रक्षेपणसहित मध्यकालिन खर्चको संरचना तयार गर्नुपर्ने उल्लेख छ । नगरपालिकाले सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउने मध्यमकालिन खर्च संरचना अनुसार बहुबर्षिय(३ बर्षको) खर्च प्रक्षेपण एवं सो को कार्यान्वयनमा ल्याएको छैन । स्रोतको बितरण मुखी प्रवृत्तिलाई नियन्त्रण गर्न, स्रोत साधनलाई प्राथमिकताप्राप्त क्षेत्रमा प्रवाह गर्न तथा योजनाहरुलाई लागत लाभ विश्लेषण गरी लागत प्रभावकारी बनाउन मध्यकालिन खर्च संरचनालाई कार्यान्वयनमा ल्याउन कार्यालयले ध्यान दिनुपर्दछ ।	
८.	**बजेट सीमा निर्धारण समिति :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६(१) बमोजिम नगरपालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र बजेट सीमा निर्धारण गर्न ७ सदस्यीय स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति गठनको व्यवस्था छ । उक्त समितिले आयको प्रक्षेपण, साधनको सन्तुलित वितरणको खाका, बजेटको कूल सीमा, बजेटको क्षेत्रगत सीमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषय क्षेत्रगत बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन तय गर्नुपर्ने जस्ता कार्यहरु फाल्गुन महिनाभित्र सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने र बजेट प्रक्षेपण गर्दा आगामी आर्थिक वर्ष पछिको थप दुई वर्षको समेत पूर्वानुमान गर्नुपर्ने साथै त्यसरी तयार भएको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट सीमा प्रमूख प्रशासकीय अधिकृतले चैत्र १५ गतेभित्र नगरपालिकाका विषयगत शाखा तथा वडा समितिलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने कानूनी व्यवस्था रहेकोमा नगरपालिकाले समिति गठन सम्म गरेको छ । अन्य बजेट सीमा निर्धारण लगायतका कार्यहरु हुन सकेको देखिएन । नियम तथा कार्यविधिको पालनामा सम्बन्धित पदाधिकारीको ध्यान जानुपर्दछ ।	
९.	**बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७(१) मा ४ सदस्यीय बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषयरक्षेत्रगत कार्यक्रम, योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिई आपसी तादाम्यता तथा परिपूरकता कायम गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले सो समिति गठन सम्म गरेको छ । समितिले आगामी वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरेता पनि आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, कार्यक्रमबीच परिपूरकता कायम गरेको समेत नदेखिएकोले सो सम्बन्धमा उचित ध्यान दिनु जरुरी छ ।	

सि.नं.	कार्यक्रम	लगानी क्षेत्र	संख्या	बजेट रु.हजारमा	सहभागिता रु. हजारमा	जम्मा
१	नगरस्तरीय योजना	पुर्वाधार, सामाजिक सबै वडामा	९१	८५१०४	नखुल्ने	८५१०४
२	१४ वडामा वडास्तरीय मुख्य कार्यक्रम	पुर्वाधार, सामाजिक, वाताबरण, सास्कृतिक,पर्यटन	१८४	४८२००	नखुल्ने	४८२००
	जम्मा			**१३३३०४**		**१३३३०४**

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम
१०.	**बजेट अवण्डा** : विनियोजन ऐन,२०७५ अनुसार नगर सभाले आय रु.४७ करोड ६५ लाख २२ हजार व्यय रु.१३ करोड ३३ लाख ५ हजार पूँजीगत तथा रु.३४ करोड ३२ लाख ३८ हजार चालु तर्फ को कार्यक्रम स्वीकृत	

<table>
<tr><th>दफा नं.</th><th>भौ.नं., मिति र व्यहोरा</th><th>बेरुजू रकम</th></tr>
<tr><td></td><td>
गरेकोमा पूँजीगत शीर्षकका कार्यक्रममा भैपरि आउने पूँजीगत शीर्षक दिई अवण्डा रकम राखी रु.४ करोड ६७ लाख १५ हजार विनियोजन गरेको देखियो । उक्त शीर्षकबाट कार्यापालिकाको पटके निर्णयबाट आर्थिक सहायता, चन्दा पुरस्कार, खेलकेद विकास, विभिन्न दिवस मनाउने कार्यक्रमका खर्च भूक्तानी गरेको देखियो । ऐन नियमको सीमा बाहिर गएर अवण्डा बजेट राखी नगरकार्यपालिकाको पटके निर्णयको आधारमा कार्यक्रम खर्च गर्नु उपयुक्त देखिएन ।
<table>
<tr><th>२०७६ जेष्ठ १ को निर्णयबाट क्षेत्र</th><th>योजनाको संख्या</th><th>बजेट खर्च</th></tr>
<tr><td>शिक्षा तर्फ</td><td>८</td><td>४६</td></tr>
<tr><td>खानेपानी</td><td>१६</td><td>५०</td></tr>
<tr><td>सिंचाई</td><td>६</td><td>१७</td></tr>
<tr><td>भैपरी आउने खर्च</td><td>९</td><td>१७</td></tr>
<tr><td>ग्रामिण सडक DPR</td><td>७</td><td>५८</td></tr>
<tr><td>विद्युत</td><td>२</td><td>८</td></tr>
<tr><td>तटवन्ध</td><td>१</td><td>१.२५</td></tr>
<tr><td>स्वास्थ्य</td><td>२</td><td>८.२५</td></tr>
<tr><td>शिपमुलक तालिम</td><td>१</td><td>०.७०</td></tr>
<tr><td>आवश्यक सहयोग</td><td>९</td><td>१२</td></tr>
<tr><td>पर्यटन</td><td>२</td><td>२५</td></tr>
<tr><td>शिक्षा</td><td>६</td><td>२२.५०</td></tr>
<tr><td>२०७६ जेष्ठ २९ को निर्णयबाट</td><td></td><td>०</td></tr>
<tr><td>१ देखि १४ वा कार्यालयमा रोजगार तालिम</td><td>१४</td><td>५८</td></tr>
<tr><td>विपद व्यवस्थापन सहयोग</td><td>११</td><td>११.८५</td></tr>
<tr><td>नगरस्तरीय पूर्वाधार</td><td>४३</td><td>८६.१०</td></tr>
<tr><td>शिक्षा ससर्त तर्फ</td><td>७</td><td>४५.५०</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td></td><td>४६७.१५</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>११.</td><td>
गत वर्षको जिम्मेवारी नसारेको :
नगरपालिकाको आय व्यय विवरण अनुसार गत आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा जिम्मेवारी सार्नुपर्ने उल्लेख भएको रु.६७९९१३९४।१५ देखिएकोमा सो अन्तिम मौज्दातलाई यो वर्षको लागि जिम्मेवारी सार्नुपर्नेमा यो वर्षको लागि रु.७०८०९५०१.०६ जिम्मेवारी सारी रु.२८१८१०६.९१ बढी जिम्मेवारी सारेको छ । सो फरक रकम सम्बन्धमा यकिन गरी हिसाब मिलान गर्नुपर्ने रु.
</td><td>२८१८१०६/९१</td></tr>
<tr><td>१२.</td><td>
सशर्त अनुदानको रकम फिर्ता नगरेको :
नगरपालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार देहायका शीर्षकहरुमा खर्च गर्न बाँकी निकासा रु.१८८४२४८६.७४ संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्नेमा २०७६।५।२५ सम्म पनि संघीय सञ्चितकोषमा दाखिला गरेको नदेखिएकोले सो रकम दाखिला गर्नुपर्ने रु
<table>
<tr><th>शीर्षक</th><th>बाँकी रकम</th></tr>
<tr><td>बहुक्षेत्रिय पोषण</td><td>१२४४०</td></tr>
<tr><td>सामाजिक सुरक्षा</td><td>७१८०५२०</td></tr>
<tr><td>प्रधानमन्त्री रोजगार</td><td>१३८१६१.९०</td></tr>
<tr><td>साना सिचाई</td><td>२२०५०८</td></tr>
<tr><td>सोझै भुक्तानी EBA</td><td>५३८९०</td></tr>
<tr><td>प्रदेश सरकार विषेश अनुदान</td><td>३८६८७४</td></tr>
</table>
</td><td>२६९०५४०४.२४</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>दफा नं.</th><th>भौ.नं., मिति र व्यहोरा</th><th>बेरुजू रकम</th></tr>
<tr><td></td><td>
<table>
<tr><td>पशु तथा कृषि</td><td>७०५२३.६०</td></tr>
<tr><td>प्रदेश (सामाजिक विकास)</td><td>३३४१५</td></tr>
<tr><td>उर्जा वन तथा वातावरण</td><td>१६५४३८४</td></tr>
<tr><td>महिला तथा बालबालिका</td><td>८७३८४९.९०</td></tr>
<tr><td>स्वास्थ्य तथा आयुर्वेद</td><td>७८७२१६६.६४</td></tr>
<tr><td>शिक्षा</td><td>८४०४११४.२०</td></tr>
<tr><td>नेपाल पर्यटन बोर्ड</td><td>४५५७</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td>२६९०५४०४.२४</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>१३.</td><td>व्यवसाय कर :
स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५८ मा नगरपालिकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न व्यवसाय गर्ने व्यक्तिबाट व्यवसाय कर उठाउन सक्ने व्यवस्था रहेको छ । नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७५ ले अनुसूची ४ अनुसार व्यवसाय कर लगाई असूल गर्ने उल्लेख छ । यस नगरपालिकाको कार्यालयले व्यवसायीहरुको लगत राखी राजस्व असुल गर्नुपर्नेमा व्यवसायीहरुको लगत राखी उक्त लगत अद्यावधिक गरी लगतमा भएका सम्पुर्ण व्यवसायीहरुबाट कर रकम संकलन गरेको पाईएन । नगरपालिका क्षेत्रभित्रका व्यवसायीको अभिलेख राखी करको दायराभित्र ल्याउनु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>नियमितताको लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोरा देहायबमोजिम छनः</td><td></td></tr>
<tr><td>१४.</td><td>तलबी प्रतिबेदन :
स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम स्थानीय तह अन्तर्गतका कर्मचारीहरुको बार्षिक तलबी प्रतिबेदन आन्तरीक लेखापरीक्षकबाट पारित गराई तलब खर्च लेख्नुपर्नेमा कार्यालयले कर्मचारीको तलबी प्रतिवेदन पारित नगरी स्थायी कर्मचारीहरुको तलब खर्च लेखेको छ । तलबी प्रतिवेदन पारित नहुँदा ग्रेड समेत यकिन हुन सकेन । तलबी प्रतिबेदन पारित गरेर मात्र तलब खर्च लेख्नुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>१५.</td><td>स्थानीय तथ्याङ्क, अभिलेख तथा स्रोत नक्साङ्कन :
स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्याङ्क संकलन, अभिलेख र सोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने तथा आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक श्रोत अन्तर्गत खानी, जंगल तथा अन्य श्रोत, पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा श्रोत नक्साङ्कन सहितको नगरपालिकाको प्रोफाईल तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले नगर प्रोफाइलसम्म तयार गरेको भएता पनि स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको तथा स्रोत नक्साङ्कन गरेको देखिएन । स्थानीय तहका हरेक प्राथमिकिकरणका क्रियाकलाप सञ्चालनमा तथ्याङ्कले महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा नगरपालिकाले अभिलेख व्यवस्थापनमा ध्यान दिनुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>१६.</td><td>कर्मचारी व्यवस्था :
निजामती सेवा ऐन, २०४९ बमोजिम कर्मचारी पदपुर्ती र व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले स्वीकृत गरेको संगठनात्मक संरचना अनुसार कर्मचारी दरवन्दी ३८ रहेकोमा स्थायी पदपूर्ति ९ मात्र भई २९ पद रिक्त रहेका छन । ति मध्ये ६ जना करारमा राखी कार्य सञ्चालन गरिएको छ । प्रमूख प्रशासकीय अधिकृतसहित २९ पदहरु रिक्त रहेको देखिन्छ । रिक्त पदहरु पदपुर्ती गर्ने तर्फ कुनै</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>दफा नं.</th><th>भौ.नं., मिति र व्यहोरा</th><th>बेरुजू रकम</th></tr>
<tr><td></td><td>कारवाही गरेको देखिएन । आवश्यक पदहरु पदपूर्ति गर्न पहल गर्नुपर्ने देखिन्छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>१७.</td><td><u>नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन स्थिति :</u>
नगरपालिकाले आ.व. २०७५/७६ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्ताव गरी नगरसभाबाट देहायका नीतिहरु पारित गरेको देखियो ।
<table><tr><th>नीति</th><th>समेटीएका विषयहरु</th></tr><tr><td>सूचना तथा सञ्चार नीति</td><td>१३</td></tr><tr><td>पशु सेवा नीति</td><td>६</td></tr><tr><td>कृषि विकास नीति</td><td>१०</td></tr><tr><td>वन वातावरण भू संरक्षण नीति</td><td>७</td></tr><tr><td>महिला बालवालिका नीति</td><td>४</td></tr><tr><td>शिक्षा नीति</td><td>७</td></tr><tr><td>स्वास्थ्य नीति</td><td>७</td></tr><tr><td>खेदकुद नीति</td><td>१</td></tr><tr><td>पर्यटन संस्कृति नीति</td><td>२</td></tr><tr><td>खानेपानी तथा सरसफाई नीति</td><td>२</td></tr><tr><td>विद्युत तथा उर्जा नीति</td><td>६</td></tr><tr><td>विविध क्षेत्र परीचालन नीति</td><td>९</td></tr></table>नगरपालिकाबाट पारित नीति तथा कार्यक्रममा उल्लेख भएका तपसिलका व्यवस्थाहरु कार्यान्वयन भएको देखिएन :
● स्वास्थ्य विमा लागु गर्ने
● ग्रामिण विद्युतीरकणमाा पहुँच सत प्रतिशत पुऱ्याउने
● नौमुठे गाइको संरक्षण गर्ने
● एक घर एक करेसावारीको कार्यक्रम बढी मूल्य कम तौल भएका नगदेवालीको वृद्धि गर्ने
● लैङ्गिक हिंसा नियन्त्रणमा न्यायीक समितिको क्षमता विकास</td><td></td></tr>
<tr><td>१८.</td><td>आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली :
स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ बमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी लागु गर्नुपर्नेमा गरेको छैन । यस सम्बन्धी अन्य व्यहोराहरु तपसिल अनुसार रहेका छन् ।
● सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०६५ अनुसार नागरिक वडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरुको कार्यान्वयन स्थिति अनुगमन गर्न अनुगमन संयन्त्र तर्जुमा गर्नुपर्ने र सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्नेमा गरेको छैन ।
● जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नुपर्नेमा गरेको छैन ।
● मूल्य खुल्न नसकेका सामानहरुको मुल्य खुलाई राख्नुपर्नेमा केहि सामानहरुको मूल्य खुलाएको छैन ।</td><td></td></tr>
</table>

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम
	• मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम ६(क) मा ठेक्का सम्झौता र कर भुक्तानीको जानकारी सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई समय मै नदिई आर्थिक वर्षको अन्त्यमा एकैपटक पठाएको देखियो । • स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार चौमासिक खर्च गर्नुपर्नेमा कुल खर्चमध्ये अधिकांश रकम तेश्रो चौमासिकमा खर्च गरेको, • कार्यालयले उद्देश्य प्राप्तिमा आइपर्ने सम्भावित जोखिमहरु पहिचान गरी निराकरणको प्रयास गरेको अभिलेख नराखेको, • वार्षिक कार्यक्रम अनुसार अनुगमन मूल्याङ्कन प्रतिवेदन दिने नगरेको, • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १३ बमोजिम नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको निर्माण कार्य तथा अन्य सेवाको प्रयोजनको लागि निर्माण सामग्री, ज्याला, भाडा तथा महसुलको स्थानीय न्यूनतम दररेट आर्थिक वर्ष शुरु हुनु भन्दा पन्ध्र दिनअगावै तोकी सक्नु पर्नेमा दररेट तोकेको छैन । • कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगे नपुगेको जाँच गरी रसिद, बिल, भरपाईहरुमा सिलसिलेवार नम्बर राखी कार्यालय प्रमूखले तोकेको कर्मचारीले "भुक्तानी भएको" जनाउने छापसमेत लगाई दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नु पर्नेमा सो अनुसार गरेको छैन । • कार्यलयले सार्वजनिक खरिद ऐन,२०६३ को दफा ६ (क) बमोजिम वस्तु तथा सेवा आपुर्तिको लागि मौजुदा सूची तयार गरिएको छैन । • यस नगरपालिकाले ठेक्काहरुको विस्तृत विवरण देखिने गरी ठेक्काखाता र कन्टिजेन्सि खाता राखेको छैन । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा७४ (२) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली बनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा बनाएको छैन । • विभिन्न आयोजनाहरुको लागि निर्माण सामाग्री ढुवानी गर्दा ढुवानीको कर बिजक जारी गर्नु पर्नेमा नगरी भर्पाइ मात्र संलग्न गरेको सोही आधारमा खर्च भुक्तानी दिने गरेको पाइयो । • सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११२ अनुसार रु.१० लाखभन्दा बढिको निर्माण कार्य गराउँदा विमा गराउनु पर्नेमा कुनै पनि ठेक्कामा विमा गराएको छैन । • सार्वजनिक निर्माण कार्यहरुको लागत अनुमान स्वीकृति, कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन आदिमा मिति उल्लेख गरेको छैन । • वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा कार्यक्रमका प्रत्येक क्रियाकलापहरुमा अनुगमन तथा मुल्याङकनको लागि एकमुस्ट राखी भ्रमण खर्च नियमावली अनुसार खर्च गर्नु पर्नेमा नगरेको • कन्टिन्जेन्सि खर्चको अभिलेख रजिष्टर नराखेको, • निजामती सेवा ऐन, २०४९ बमोजिम कार्यविवरण बनाई लागु नगरेको, • कार्यक्रमगत खाता नराखेको कारण कार्यक्रमगत प्रगति यकिन हुने गरी बार्षिक प्रगति प्रतिवेदन	

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम
	तयार नगरेको । • वातावरण संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालीन योजना तयार नगरेको, • *सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार सम्पन्न भएका योजनाहरु उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण नगरेको,*	
१९.	**वार्षिक खरिद योजना/ गुरुयोजना -** सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ ले सार्वजनिक निकायले तोकेको सीमा भन्दा बढी रकमको खरिद गर्दा तोकिए बमोजिमको खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ ले वार्षिक १० करोड भन्दा बढीको खरिद गर्दा गुरुयोजना तयार गर्नपर्ने नियम ८ ले वार्षिक १० लाखभन्दा बढीको खरिद गर्दा वार्षिक खरिद योजना बनाउनुपर्ने व्यवस्था छ । यस नगरपालिकाले विभिन्न शीर्षक अन्तर्गत वार्षिक रु. १३ करोड ९७ लाख ४३ हजारको पूँजीगत खर्च/खरिद निर्माण कार्य गरेको छ । तर नगरपालिकाले आफ्नो खरिद नियमावली नबनाएको अवस्थामा उक्त ऐन, नियम बमोजिम वार्षिक खरिद योजना र गुरुयोजना नबनाई खरिद कार्य गरेको देखियो । अतः नगरपालिकाले उक्त नियमावली बमोजिम खरिद योजना एवं गुरुयोजना बनाई व्यवस्थित र प्रभावकारी हुने गरी खरिद कार्य गर्नुपर्दछ ।	
२०.	***सेवाप्रवाहको स्थिति :*** *यस वर्ष नगरपालिकाबाट निम्नअनुसार सेवाप्रवाह भएको विवरण प्राप्त भएको छ :*	

विवरण	*जम्मा*
पञ्जिकरण तर्फ	
जन्म, मृत्यू दर्ता	४२५५
बसाईसराई दर्ता	-
बिबाहदर्ता,सम्बन्धविच्छेद दर्ता	-
अन्य	२३५०
अन्य सिफारिस	
घरबाटो सिफारिस	७५
नागरिकता सिफारिस	८७२
नाता प्रमाणीत	३५२
पूर्वाधार विकास सडक निर्माण	
कालोपत्रे सडक निर्माण	विवरण पेश नभएको
कालोपत्रे सडक मर्मत	
ग्राभेल सडक निर्माण	
ग्राभेल सडक मर्मत	

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ अनुसार नगरपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवा प्रवाहमध्ये पञ्जिकरण बाहेकका अन्य सेवा सञ्चालनमा आएको देखिएन । सिफारिस लगायतका अत्यावश्यक सेवासमेत दिन नसेकेको नगरपालिकाको सेवा प्रवाहको स्थितिमा सुधार हुनुपर्दछ ।

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम
२१.	**घर नक्शापास र निर्माण कार्य सम्पन्नः** नगरपालिकामा यस वर्ष ५५ वटा घरको नक्शापास निवेदन परेकोमा गत विगत वर्ष अनुमति लिएकामध्ये ३० वटा तथा यस वर्ष अनुमति लिएकामध्ये ७ वटा गरी ३७ वटा घरका कार्यसम्पन्न भएको देखियो । नगरपालिका क्षेत्र मध्ये पहाडी लोकमार्गमा १० नयाँ शहर स्थापना गर्ने सरकारी लक्ष्य अनुसार यो नगर समेटिएकाले व्यवस्थित नमुना शहर निर्माणका लागि घर नक्सापास लगायतका पूर्वाधार विकासमा योजनाबद्ध कार्यक्रम कार्यान्वयन गरी व्यवस्थित गर्दै लैजानु पर्ने	

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम

देखिन्छ ।

क्र.सं	घर नक्शा पासको निवेदन संख्या	अस्थायी अनुमति	कार्यसम्पन्न संख्या			कैफियत
			गत विगत वर्ष अनुमति लिएका मध्ये	यो वर्ष अनुमति लिएका मध्ये	जम्मा	
१	५५	०	३०	०	७	

२२. ***सवारी साधन खरिदको विवरण** : नगरपालिकामा भएका सवारी साधन सम्बन्धी विवरण देहायबमोजिम छः*

क्र. सं	सवारी साधन	खरिद संख्या	मूल्य	प्रयोग गर्ने पदाधिकारी संस्था	कैफियत
१	जीप	२	८३६००००	कार्यालय प्रयोजनको लागि	
३	जे.सी.बि.	२	८२०७७७७	कार्यालय प्रयोजनको लागि	
४	टिप्पर	१	२६४४५३९	कार्यालय प्रयोजनको लागि	
६	ट्याक्टर	१	२१४६०१७.७०	कार्यालय प्रयोजनको लागि	
७	मोटरसाइकल	४	११३७७००	कार्यालय प्रयोजनको लागि	

२३. **कानून निर्माण र कार्यान्वयन :**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन बनाउन तथा सोको अधिनमा रही आवश्यकता अनुसार नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ । यस वर्ष नगरपालिकाले तर्जुमा गरेका निम्न कानूनहरु कार्यान्वयनमा आएका कार्यालयले जानकारी दिएको छ ।

सि.नं.	कानूनको नाम
१	विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन गर्न बनेको ऐन,२०७५
२	विनियोजन ऐन,२०७५
३	प्रशासकीय कार्य विधि नियमीत गर्न बनेको ऐन,२०७५
४	उपभोक्ता समिति गठन परीचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि,२०७५
५	न्यायीक समितिले उजुरी कार्वाही किनारा गर्दा अपनाउनुपर्ने कार्यविधिको व्यवस्था गर्न बनेको ऐन,२०७५
६	एकिकृत सम्पत्ती कर व्यवस्थापन कार्यविधि,२०७५
७	सहकारी ऐन,२०७५

२४. **कल्याण कोष** : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ मा स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका कर्मचारीले निजको सेवाशर्त तथा कानून बमोजिम अवकास हुँदा प्राप्त गर्ने योगदानमा आधारित उपदान, औषधिउपचार लगायतका सुविधा उपलव्ध गराउन अवकास कोषको स्थापना गर्ने र उक्त कोषमा स्थानीय तहले आफ्नो दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीले खाईपाई आएको मासिक तलबबाट १० प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो बराबर हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गनुर्पर्ने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले यो वर्ष कल्याणकोषमा एकमुष्ठ रुपमा रु.५ लाख रकम जम्मा गरेको देखियो । ऐनमा भएको व्यवस्था पालना गरिनुपर्दछ ।

२५. ***न्यायिक समिति :***

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ मा न्यायिक समितिको व्यवस्था रहेको छ । नगरपालिकाले ३ सदस्य रहेको न्यायिक समिति गठन गरेको छ । न्यायिक समितिसमक्ष आ.व.०७५/७६ मा ४ वटा मुद्दाका फिराद दर्ता हुन आएकोमा समितिले १ वटा मुद्दा फछ्र्यौट गरेको, १ वटा मुद्दामा मिलापत्र भएको देखिन्छ । समितिले नगरपालिकाको वडागत रुपमा परेका विवाद दर्ता अभिलेख रहेको देखिएन । सूक्ष्म ढंगबाट विवादको विषयवस्तुको विश्लेषण गरी विवाद न्यूनीकरणलाई सहयोग पुर्‍याउने सम्बन्धी कार्यक्रमको सञ्चालन गर्नुपर्ने, त्यसैगरी नगरपालिकाले न्यायिक समितिको क्रियाशीलता र

<table>
<tr><th>दफा नं.</th><th>भौ.नं., मिति र व्यहोरा</th><th>बेरुजू रकम</th></tr>
<tr><td></td><td>प्रभावकारिता बढाउनुपर्ने हुँदा न्यायिक समितिलाई विवाद समाधानमा जिम्मेवार र जवाफदेही तुल्याई सर्वसाधारणलाई कम खर्चिलो, सरल र छरितो न्याय प्रदान गर्न गाँउपालिकाले विशेष ध्यान दिनुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२६.</td><td>स्थानीय तहका पदाधिकारी सुविधा :
नेपालको संविधानको धारा २२७ मा नगरसभा तथा नगर सभाका सदस्यले पाउने सुविधाका सम्बन्धमा प्रदेश कानून बमोजिम हुने व्यवस्था अनुसार सुदुरपश्चिम प्रदेश संसदले स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५ जारी गरेको छ । उक्त ऐनमा भएको व्यवस्थाअनुसार नगरपालिकाबाट देहाय बमोजिम रु. ९७११४०७/- सुविधावापत भुक्तानी भएको छ ।
<table>
<tr><th>विवरण</th><th>प्रमूखरअध्यक्ष</th><th>उपप्रमूख</th><th>वडा अध्यक्ष १४ जना</th><th>कार्यपालिका सदस्य ८ जना</th><th>सभाका सदस्य ४९ जना</th><th>जम्मा</th></tr>
<tr><td>मासिक सुविधा</td><td>४५५०००</td><td>३९००००</td><td>४००४०००</td><td>९३६०००</td><td>३७७१६०७</td><td>९५५६६०७</td></tr>
<tr><td>सञ्चार सुविधा(मासिक दरमा)</td><td>१९२००</td><td>१८०००</td><td>११७६००</td><td>०</td><td>०</td><td>१५४८००</td></tr>
<tr><td colspan="6">जम्मा</td><td>९७११४०७/-</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>२७.</td><td>पदाधिकारी अन्य सुविधाः
सुदुरपश्चिम प्रदेशको स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुबिधाको सम्बन्धी ऐन, २०७५ को दफा १२ मा ऐनले निर्धारण गरेको सुविधा बाहेक अन्य सुविधा लिन नपाइने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले ऐनले तोकेको सुबिधावाहेक बैठक भत्ता रु.११९८०००।-, ईन्धन सुविधा रु.१९९७२५।-, अन्य सुबिधा रु.१०००००।- तथा न्यायिक समितिको बैठक भत्तावापत रु.२६७७५।- सहित जम्मा रु.१५२४५००।- सुविधा खर्च लेखेको देखियो । यसरी ऐनमा व्यवस्था नभई लिएको उक्त रकम नियम संगत नदेखिएको रु.</td><td>१५२४५००</td></tr>
<tr><td></td><td>कार्यक्रम तथा योजनागत खर्चको लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोरा देहायबमोजिम छनः</td><td></td></tr>
<tr><td>२८.</td><td>योजना र कार्यान्वयनः
स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितामूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफलप्राप्त योजना छनौट गरी प्राथमिकिकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । साथै योजना बनाउँदा मध्यम तथा दिर्घकालीन प्रकृतिका योजनाहरुको सूचीसमेत तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने व्यवस्था छ । सो अनुसार दिर्घकालीन प्रकृतिका योजनाहरुको सूची तयार गरेको पाईएन । दिर्घकालीन महत्वका बहुबर्षिय योजना तयारीमा नगरपालिकाको ध्यान जानुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२९.</td><td>लक्ष्य प्रगतिको स्थिति -
आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २४ मा चौमासिक प्रगति विवरण पेश गर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले सञ्चालन गरेका स्थानीय स्तर, जिल्ला स्तरिय तथा केन्द्रीय स्तरका आयोजनामध्ये नगर स्तरिय ९१वटा एवं वडा स्तरिय १८४ वटा योजनाको उपर्युक्त नियम बमोजिमको ढाँचामा प्रगति विवरण तयार गरेको देखिएन । बजेट खर्च गर्ने तथा खर्चको तोकिएको ढाँचामा वार्षिक प्रगति तयार नगर्ने कार्यकारी, प्राविधिक कर्मचारीलाई जिम्मेवार बनाउनु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>३०.</td><td>प्राविधिक बिल र कार्य सम्पन्नः
सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३(१) मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ बिल वा अन्य कुनै बिल विजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नाँपजाँच गरी नापी</td><td></td></tr>
</table>

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम
	किताबमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । उपभोक्ता समितिहरुबाट सञ्चालित योजनाको ठेक्का बिलहरुमा लागत अनुमान र वास्तविक कामको मूल्याङ्कनमा बरावर परिमाण र रकम उल्लेख भएको देखिन्छ । लागत अनुमान बरावर नै मूल्याङ्कन भएको देखिएकोले वास्तविक काम कति भएको हो भन्ने सम्बन्धमा आश्वस्त हुन सक्ने अवस्था देखिएन । प्राविधिकले पेश गर्ने कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनमा कार्यसम्पन्न गर्नुपर्ने मिति र कार्यसम्पन्न भएको मिति उपभोक्ताले श्रमदानमा व्यहोरेको काम सहितको लागत सहभागिताको अंश, भुक्तानी हुने कार्यालयतर्फको रकम लगायतका इन्जिनियरिङ्ग नर्म्स अनुसार बिलमा खुलाउनुपर्ने तथ्याङ्क उल्लेख गरेको पाईएन । यसले गर्दा कुन काम कहिले सम्पन्न गर्नुपर्ने र तोकिएको अवधिमा सम्पन्न भए/नभएको विषयमा यकिन गर्न नसकिएको हुँदा प्राविधिकले इन्जिनियरिङ्ग नर्म्सअनुसारको उपभोक्ता समितिको बिल बनाउँदा नापजाँचलाई वास्तविक कार्यसम्पादनमा आधारित बनाउनु पर्दछ ।	
३१.	**सभाको निर्णय कार्यान्वयन-** मिति २०७५।३।१० मा सम्पन्न नगरपालिकाबाट पारित विभिन्न क्षेत्रगत ९१ वटा कार्यक्रम तथा अन्तगतका १८४ सहायक कार्यक्रममध्ये कार्यान्वयनको स्थितिसहितको सभाको निर्णय र प्रतिवेदन माग गरिएकोमा उपलब्ध हुन सकेन । अत सभाको निर्णय कार्यान्वयन स्थिति प्रतिवेदन तयार गरी बर्षान्तमा समिक्षा गर्नुपर्दछ ।	
३२.	**उपभोक्ता समिति छनौट -** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ मा एक करोड सम्मको लागत अनुमान भएको निर्माण कार्य वा सो सम्बन्धी सेवा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समूदायबाट गराउन सक्ने र यसका लागि सम्बन्धित काम र सेवाको प्रकृति, परिमाण, लाग्ने रकम, उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समूदायको व्यहोर्ने रकम र अन्य आवश्यक कुराहरु खुलाई सार्वजनिक निकायले सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी प्रस्ताव माग गर्ने, त्यस्तो समिति वा समुदाय आफैंले प्रस्ताव वा निवेदन पेश गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको छ । तर कार्यालयले यस वर्ष उपभोक्ता समितिबाट कार्य गराउँदा सम्झौता बाहेक सम्झौता पूर्वका उक्त प्रकृया पालना गरेको कागजात तथा आधार पेश हुन आएन । यसबाट विकास निर्माण कार्यमा उपभोक्ता समिति छनौटको आधार पारदर्शी र प्रतिस्पर्धात्मक तवरले भएको देखिएन । यसले निर्माण कार्यको समय, लागत र गुणस्तरमा असर पर्ने हुँदा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समूह छनौट गर्दा उक्त नियमावलीको व्यवस्था परिपालना गरी पारदर्शी र प्रतिस्पर्धात्मक तवरले गरिनुपर्दछ ।	
३३.	**खर्च अनुमोदन–** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(६) बमोजिम उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले हरेक किस्ताको कामको प्राविधिक मूल्याङ्कन, बिल भरपाई र खर्च प्रमाणित गर्ने कागजात त्यस्तो समिति वा समुदायको बैठकबाट अनुमोदन गराई सम्बन्धित सार्वजनिक निकायमा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयबाट सञ्चालित अधिकांश योजनाहरु उपभोक्ता समितिमार्फत सञ्चालन भएको देखिन्छ । उपभोक्ताको बिल भुक्तानीको लागि प्राविधिक मूल्याङ्कनमा सम्झौता गरेको नगरपालिकाको अशं पुरै खर्च देखाई बचत कार्यको लागतमा एकमुष्ट श्रमदानको अंश राखी पेश गर्ने गरेको छ । बिलसँग अन्य बिल खर्च प्रमाणित गर्ने कागजातहरु समितिको पूर्ण बैठकबाट खर्च अनुमोदन गरेको प्रमाण र सार्वजनिक तथा सामाजिक लेखापरीक्षण गरी सोको प्रमाण पेश गर्ने गरेको छैन । कार्यालयले समेत अनुगमन समितिको खाली प्रतिवेदनमा हस्ताक्षर गरेको आधारमा खर्चको सुनिश्चितता यकिन नगरी भुक्तानीको लागि पेश गर्ने गरेको अवस्था देखिन्छ । नियमको प्रावधान	

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम
	बमोजिम कागजात पेश गर्न लगाई खर्च थप पारदर्शी बनाउने तर्फ कार्यालयले ध्यान दिनुपर्दछ।	
३४.	**आयोजना हस्तान्तरण–** नगरपालिकाद्धारा सञ्चालित योजनाहरुको निर्माण कार्य सम्पन्न भएपछि सार्वजनिक निकायले सोको रेखदेख, मर्मत सम्भार गर्ने जिम्मेवारीसमेत तोकी योजनाको स्वामित्व उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई नै हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा कार्यालयबाट सञ्चालित बार्षिक विनियोजन गरी उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन भएका सम्झौता अनुसारको कार्यको मात्र कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन बनाई बार्षिक कार्यक्रम अनुसारको योजना सम्पन्न भएको यकिन गर्ने प्राविधिकहरुको प्रबृत्तिका कारण योजना पूर्ण रुपमा सम्पन्न हुने स्थिति नरहेको देखियो। योजनाहरु सम्पन्न भैसके पश्चात समितिलाई नै हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा विगत वर्षदेखि सञ्चालन गरिएका कुनैपनि योजना सम्बन्धित समुदायलाई मर्मत सम्भारको जिम्मेवारीसमेत दिई हस्तान्तरण गर्ने गरेको छैन। समयमा नै निर्माण कार्य सम्पन्न गरी योजनाहरुको स्वामित्व उपभोक्ता समिति मै रहने गरी हस्तान्तरण गर्ने कार्यमा सम्बन्धित निकायको ध्यान जानुपर्दछ।	
३५.	**सार्वजनिक तथा सामाजिक परीक्षणः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ बमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवाप्रवाहलाई प्रभावकारी, दिगो र भरपर्दो बनाउन कार्यक्रमको सामाजिक परीक्षण अन्तर्गत सार्वजनिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। नगरपालिकाबाट बार्षिक सम्पन्न योजनाहरु कार्यालयको सेवाप्रबाह सम्बन्धमा सार्वजनिक सुनुवाई तथा सामाजिक परीक्षण भए गरेको पाईएन। ऐनले तोकेअनुसार कार्यान्वयन भएका योजनागत विकास निर्माणका कार्यको सार्वजनिक एवं सामाजिक परीक्षण गर्ने व्यवस्था सुरु गर्नुपर्ने देखिन्छ।	
३६.	**गुणस्तर परीक्षणः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११५(१) अनुसार सार्वजनिक निकायले आपुर्ति गरेका मालसामान सम्झौतामा उल्लेखित प्राविधिक स्पेशिफिकेसन र गुणस्तर बमोजिम भए नभएको निरीक्षण वा परीक्षण गर्नु गराउनु पर्ने व्यवस्था छ। कार्यालयबाट खरिद गरिएका यन्त्र उपकरण,डोजर, लोडर,एम्बुलेन्स, निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामान ल्यापटप समेतको भुक्तानी गर्दा सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको छैन । अतः खरिद भएको निर्माण सामाग्री यन्त्र औजार लगायतका सामानहरुको खरिद पश्चात गुणस्तर परीक्षण गरी खरिद सम्बन्धमा सुनिश्चित गरिनुपर्दछ।	
३७.	**कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख–** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १०(७) अनुसार लागत अनुमान तयार गर्दा लागत अनुमानको ५ प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कन्टिन्जेन्सी खर्च समावेस गर्न सकिने र नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयको मिति २०७०।१।१५को निर्णय अनुसार खर्च गर्दा पूँजीगत प्रकृतिको २ प्रतिशत र अन्य सानातिना खर्च ३ प्रतिशतभन्दा नबढ्ने गरी खर्च गर्न सकिने व्यवस्था गरेको छ। कार्यालयबाट योजना कार्यान्वयन गर्ने क्रममा प्रत्येक कार्यक्रम खर्चबाट ४ प्रतिशत कट्टा गर्ने गरेको देखिएता पनि सोको कार्यक्रमगत कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख खडा गरी राख्नु पर्नेमा राख्ने गरेको छैन। यसले गर्दा कति कन्टिन्जेन्सी रकम आय कट्टी भयो सो समेत एकिन गर्न सकिएन। अतः उक्त बाँकी रहेको रकम यकिन गरी सञ्चितकोषमा दाखिला गर्नुपर्दछ। साथै यसले गर्दा पूँजीगत एवं चालु प्रकृतिको भुक्तानीमा कन्टिन्जेन्सी खर्चको अवस्था यकिन गर्न सकिएन । कार्यालयले कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख राखी कन्टिन्जेसी रकमको तोकिएको क्षेत्रमा उपयोग तथा नियन्त्रणको व्यवस्था गरिनुपर्दछ।	
३८.	**पेश्की दिँदा लागत अनुमान :**	

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम
	नगरपालिकाबाट कुनै तालिम, गोष्ठी, कार्यशाला गोष्ठी आदि सञ्चालन गर्दा सो कार्यको कार्यक्रम तथा लागत अनुमान तयार गरी अधिकारप्राप्त अधिकारीबाट स्वीकृत गराउनुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै स्वीकृत कार्यक्रम अनुरुप सञ्चालित तालिम, कार्यशाला, गोष्ठी आदि सम्पन्न भइसकेपछि कार्यक्रम अनुरुप कार्यसम्पन्न भए नभएको र त्यसमा खर्च गरिएका मालसामानहरुको विवरण तथा बिल भरपाई सहितको खर्च देखिने गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । कार्यालयले आ.व. ०७५/७६ मा कृषि, शिक्षा, पशु र स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न पेश्की माग गर्दाको वखत कार्यक्रम निर्देशिका अनुरुपका क्रियाकलापहरु निर्धारण गर्ने र स्वीकृत नर्म्स अनुसार लागत अनुमान तयार गरी स्वीकृत लागत अनुमानका आधारमा त्यस्ता तालिम, गोष्ठी सञ्चालन गर्नुपर्नेमा निवेदनका आधारमा पेश्की लिने, लिएको पेश्की फछ्र्यौट नगरी पुनः पेश्की दिने जस्ता कार्यहरु गर्दा वर्षान्तसम्म पेश्की फछ्र्यौट हुन नसकी बाँकी रहेको, तथा कार्यक्रम निर्देशिका अनुरुपका क्रियाकलापहरु तोकिएको संख्या, नर्म्स र मापदण्ड अनुरुप सञ्चालन नहुने देखिएको छ । तसर्थ मौजुदा नियम, निर्देशिका र कार्यविधि बमोजिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्न पेश्की लिने र समयमा कार्य सम्पन्न गरी लक्षित वर्गलाई बढीभन्दा बढी लाभान्वित तुल्याउनेतर्फ कार्यालयले ध्यान पुऱ्याउनु पर्दछ ।	
३९.	झोलुङ्गेपूलको पूर्वनिर्धारित क्षतिपूर्ति : बुढीगंगा स्थीत झोलुङ्गेपुलको मर्मत कार्यको लागि लागत अनुमान रु.३६०७१९०।(मू.अ.कर सहित) स्वीकृत भई श्री देव भुमी कन्स्ट्रक्सनसँग मिति २०७५।१२।१५ मा कवोल अंक रु.२८६८४१०।५२ (मू.अ.कर बाहेक) मा मर्मत कार्यको लागि सम्झौता सम्पन्न भएकोमा निज निर्माण व्यवसायीले तोकिएको कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति २०७५।३।२४ मा निर्माण कार्य सम्पन्न गर्न सकेको देखिएन । उक्त निर्माण कार्य २०७६।३।९ सम्म कुनै प्रगति हुन नसकेको अवस्थामा निज ठेकेदारले २०७६।३।२० मा असोज मसान्त सम्म म्याद थप मागी नि. कार्यकारी प्रमूखले पूर्व निर्धारित क्षतिपूर्ति वेगर म्याद थप गरेको देखियो । २०७६।३।३० मा ठेकेदारले प्रथम रनिङ्गबिल पेश गरी रु.१७६७१२४। भुक्तानी लिदाँ सम्झौताको GCC26.1 अनुसार ठेक्का अकंको अधिकतम १० प्रतिशतले हुने रु.२८६८४१। जरीवाना असुल गरेर मात्र ठेक्काको म्याद थप गरी बिल भुक्तानी गर्नुपर्नेमा सो वेगर ठेकेदारको लापर्वाहीका कारण भएको ढिलाईमा समेत पूर्व निर्धारीत क्षतिपूर्ति असुल गरेको नदेखिएकोले निजबाट जरीवाना असुल हुनुपर्ने रु	२८६८४१/-
४०.	**गहुँ ढुवानी :** गो.भौ.नं.१४१ मिति २०७६।२।१२ ससर्त पूँजीगत अनुदन तर्फ गहुँको वीउ ३८३ क्वीन्टल ढुवानी गरेको भनी प्रति क्वीन्टल रु.४००। दरले अम्वोजी ट्रान्सपोर्ट धनगढीलाई रु.१५३२००। भुक्तानी गरेको छ । प्राकृतिक प्रकोप प्रभावित वडामा गहुँको वीउ वितरण कार्यक्रम अनुसार २०७६ जेष्ठ २९ गतेको नगर कार्यपालिकाको बैठकबाट भैपरी आउने पूँजीगत बजेटबाट ढुवानी भाडा खर्च लेख्ने भन्ने सैद्धान्तीक निर्णय नं. ११ बाट भएको देखिन्छ । जिल्ला दररेट अनुसार प्रतिकेजी २। का दरले भाडाको दररेट स्वीकृत भएको सन्दर्भमा उक्त बैठकले ढुवानी भाडा के कति दिने हो निर्णय नगरी खर्च लेखेको रकम अनियमित देखिएको रु.	१५३२००/-
४१.	गो.भौ.नं.२७८ मिति २०७६।३।२८ जिमराडी धार्मीक पर्यटन भवन निर्माण कार्यको लागत अनुमान रु.१६५००००। स्वीकृत भई उपभोक्ता समितिसँग कार्यालयले रु.१६ लाख भुक्तानी दिने, १ लाख ५० हजार श्रमदानबाट जुटाई भवन सम्पन्न गर्ने गरी सम्झौता भएको छ । अनुगमन समितिको प्रतिवेदन अनुसार भवनको Foundation को कार्य सम्पन्न भएको भन्ने प्रतिवेदनका आधारमा रु.१२ लाख भुक्तानी भएको देखियो । भवन बहुबर्षीय नरहेको, आगामी बर्षमा बाँकी कार्यको लागि थप बजेट विनियोजन समेत नभएको अवस्थामा भवन निर्माण सम्पन्न हुने अवस्था देखिएन । अतः	

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम
	निर्माणकोअनुपातमा उपभोक्ता समितिलाई बिलको रकम भुक्तानी गरी समयमा निर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने तर्फ कार्यालयका प्राविधिकको प्रयास हुनु जरुरी छ । अन्यथा नगरपालिकाबाट गरेको भवन निर्माणको लगानी दुरुपयोग हुने अवस्था सृजना हुने अवस्था देखिन्छ ।	
	सामाजिक विकास मन्त्रालय ससर्त अनुदान(प्रदेश सरकार)	
४२.	गो.भौ.नं.६ मिति २०७६।३।३१ आर्थिक बर्षको अन्त्यमा ससर्त अनुदानको निकासा रु.१८८४७२०। प्राप्त भई नगरक्षेत्र भित्रका ९१ वटा विद्यालयहरुलाई कार्य सञ्चालन बार्षिक रु.१० हजारको दरले रु.९१००००। बालशिक्षा प्रोत्साहन भत्ता एंव लेखा प्रोत्साहन भत्ता रु.७५८०००। समेत रु.१६६८०००। विबिध रु.३२३०००। एंव सिकाई सुद्धिढीकरण रु.४५००००। समेत रु.५३४८०००। निकासा खर्च सम्बन्धीत विद्यालयको खातामा पठाएको देखियो । ससर्त अनुदन खर्च सम्बन्धी कार्यविधि २०७५ अनुसार उक्त खर्चको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.	५३४८०००/
४३.	**विद्यालय भवन निर्माण** विद्यालयका २ कोठे भवन, छात्रावास भवन ,पर्खाल, खेलमैदान लगायतका संरचना निर्माणका लागि विद्यालय व्यवस्थापन समिति भन्दा बाहिरका उपभोक्ता समिति गठन गरी निर्माण गरेको देखियो । उक्त समितिले यस्ता संरचना निर्माण सम्पन्न गरे पछि सम्बन्धित विद्यालयको स्वामीत्वमा रहेको संरचना निर्माण सम्पन्न भएको सिफारिस समेत नलिई भुक्तानी लिने गरेको देखियो । विद्यालय हाताभित्र निर्माण हुने यस्ता संरचनाको निर्माणमा विद्यालयले प्रत्यक्ष निगरानी गरी कार्य सम्पन्न भए पश्चात अनिवार्य सिफारीस लिने व्यवस्था हुनु पर्दछ । विद्यालयसँग सम्पर्क समन्वय नै नदेखिने गरी बर्षान्तमा निर्माण सम्पन्न गरी बिल भुक्तानी भएका केही उदाहरण निम्न छन ।	

गो.भौ.नं.मिति	विद्यालयको नाम	निर्माण संरचना	भुक्तानी रकम
२५०/०७६/३/२५	श्री जगदम्वा प्रा.वि	भवन निर्माण	४०६६१४
२४४/०७६/३/२५	श्री राष्ट्रिय मा.वि	फर्निचर निर्माण	३०००००
२४३/०७६/३/२५	श्री महेन्द्र मावि	निर्माण मर्मत	५०००००
२५९/०७६/३/२५	श्री जनता व.क्याम्पस	घेरावार पर्खाल	२०००००
२७४/०७६/३/२५	श्री कृष्ण मावि	खानेपानी निर्माण	६१३०००
जम्मा			२०१९६१४/-

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम
४४.	गो.भौ.नं.१०२ मिति २०७६।१।२२ अछाम महोत्सव २०७५ मुल समारोह समितिले महोत्सवको खर्च भुक्तानीका लागी पेश गरेकोमा टाइम कम्प्युटर इन्स्टीच्युट लाई व्यानर तयार गरेको भनी प्रति व्यानर १० वटाको रु.१०००। का दरले रु.१००००। खर्च लेख्नु पर्नेमा रु.५००००। भुक्तानी भएको देखिएकोले बिल भरपाई वेगर वढी दरमा भुक्तानी भएको रु.४००००। असुल हुनुपर्ने रु.	४००००/-
४५.	गो.भौ.नं.१११ मिति २०७६।३।२३ शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय,शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्र को प.सं.२०७५।७६ च.नं.१२३ मिति २०७५।११।८ को पत्र अनुसार श्रोत व्यक्तिको सट्टा विद्यालयहरुमा कार्यरत सट्टा शिक्षक र अस्थायी श्रोत व्यक्तिलाई अवकास दिने उक्त निर्णय अनुसार २०७५ श्रावण देखि माघ मसान्त सम्मको नियमानुसार पाउनु पर्ने तलव भत्ता एकिन गरी वित्तीय हस्तान्तरणको बजेटबाट खर्च लेख्ने निर्देशन भएकोमा नगर भित्र कार्यरत श्रोत व्यक्तिहरुलाई सम्बन्धित विद्यालयमा काज फिर्ता एंव सट्टा शिक्षकको दायित्व भुक्तानी गर्नुपर्नेमा कार्यालयले सो निर्णय नगरी शैक्षिक संस्था अनुदान भनी तलव भत्ता एकिनै नगरी एकमुष्ट १७ विद्यालयलाई श्रोत व्यक्तिलाई आ आफ्नो दरवन्दी भएका विद्यालयमा काज फिर्ता गरी निजको सट्टामा रहेका सट्टा	४४०००००/-

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम
	शिक्षकलाई अवकास नदिई साविककै जिम्मेवारी दिई राखेको देखियो । निर्देशन विपरीत बजेट निकासा दिई खर्च लेखेको रु.	
४६.	स्थानीय तहको उपभोक्ता समिति गठन, परीचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्य विधि,२०७५ अनुसार कार्यान्वयन तथा व्यवस्थापन अन्तरगत बुदा नं.३ अनुसार योजनाको प्रकृति हेरी कार्यालयले लागत सहभागीताको ढाँचा र अनुपात सम्झौतामा तोक्नु पर्ने उल्लेख छ । अधिकांश उपभोक्ता समितिको लागत सम्बन्धी विवरणमा नगरपालिकाबाट व्यहोर्ने रकम मात्र खुलाई सम्झौता हुने गरेको यस्तो जनश्रमदानको अनुपातको ढाँचा नतोकेका, तोकीएको हकमा पनी सो परीपालना गरी प्राविधिकबाट श्रमदानको अशं छुट्टै मूल्याङ्कन हुने नगरेको, अनुपातीकरुपमा श्रमदान नव्यहोरेको योजनाको कार्यालयबाट सम्झौता अनुसार भुक्तानी हुने रकम अनुपातीक रुपमा कट्टी गर्ने नगरेको अवस्था देखियो । बर्षान्तमा भुक्तानी भएका उपभोक्ता समितिको बिलमा लागत अनुमानमा उल्लेख भएको परीमाण नै अद्यावधिक काम भएको मूल्याङ्कन गरी सम्झौतामा कार्यालयबाट दिने कबोल रकमको अनुदान पुरै भुक्तानी हुने गरेको छ । कार्यविधिमा उल्लेख भएका शर्तको पालना नगरी उपभोक्तालाई भुक्तानी दिदाँ अनुपातिक श्रमदानको मुल्याङ्कन गरी भुक्तानी रकम कट्टा गर्नुपर्नेमा पुरै रकम खर्च लेखेको नियम संमत देखिएन । यसरी कार्यविधिको व्यवस्था विपरीत भुक्तानी भएका केही उदाहरण निम्न छन ।	

उपभोक्ताको नाम	कामको विवरण	लागत अनुमान	श्रमदान अंश(२० प्रतिशत)	बास्तविक मूल्याङ्कन भएको श्रमदानको अशं
नयाँ बसपार्क नि.उ.स साफे	एयरपोर्ट बजार बसपार्क व्यवस्थापन	७८०८९५	१५६१७९	६६३१५
पकडी आम गौरीडाडा खा.पा.यो	संरचना निर्माण	८९३२००	६१०००	०
जनकल्याण शहरी क्लिनीक नि.उ.स	भवन निर्माण	११७५५६६	२३५११३	०
स्वास्थ्य चौकी नि.उ.स.	बर्थिङ्ग सेन्टर निर्माण	९५२४४३	१२७४४३	०
देउराली खाद मिर्कु सडक उ.स.	ग्रामीण सडक	११२१५५२	१५५१९९	८५८२३
वगर लघु ज.वि.नि.उ.स.	विद्युत गृह मर्मत	८०६८९३	१६१३७८	०
बुढाकोट पातलकोट केन्द्रीय वि.लाईन नि.उ.स	विद्युत संरचना नि.	१५४५९१८	३०९१८३	०
त्रिपुरासुन्दरी क्याम्पस भवन नि.उ.स.	भवन निर्माण	२४०००० ०	९४१२६९	०
त्रिपुरासुन्दरी क्याम्पस भवन नि.उ.स.	भवन मर्मत पर्खाल	३४५०००	३०००००	०
हाटबजार खा.पा.नि.उ.स	खानेपानी संरचना नि.	१६३५२८०	१६००००	०

<table>
<tr><th>दफा नं.</th><th>भौ.नं., मिति र व्यहोरा</th><th>बेरुजू रकम</th></tr>
<tr><td></td><td>
<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>०</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td>११६५६७४७</td><td>४०४६७६४</td><td>१५२१३८</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>४७.</td><td>सुदूरपश्चिम प्रदेश आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको प.सं.२०७५।७६ चं.नं.६६४ मिति २०७६।१।२२ को समपुरक तथा विषेश अनुदान कार्यन्वयन मार्गदर्शन(च) समपुरक अनुदानबाट कार्यान्वयन गरिने योजनाको हकमा कूल लागतको ६० प्रतिशत सम्बन्धीत स्थानीय तहले व्यहोर्नु पर्ने र प्रदेशबाट वितरीत अनुदानको हिस्सा कुल लागतको ४० प्रतिशत मात्र खर्च गर्न मिल्ने उल्लेख छ। यस्ता योजना उपभोक्ता मार्फत खर्च गरी सञ्चालनमा ल्याउन नपाईने मा निम्नानुसारका योजनामा २०७६ जेष्ठ १ को नगर कार्यपालिकाको बैठकबाट ३ वटै योजनालाई बजेट विनियोजन गरेको नगरपालिकाको तर्फबाट उपरोक्त अनुपातमा बजेट विनियोजन नभएको उपभोक्ता समिति मार्फत नै कार्यक्रम सम्झौता गरी कार्यान्वयन भएको देखियो । आनुपातिक रुपमा योजना कार्यान्वयन भएको नदेखिएकाले खर्च रकम अनियमित देखिएको रु
<table>
<tr><th>कार्यक्रम</th><th>विषेश अनुदान(रु लाखमा)</th><th>न.पा.बाट छुट्टाएको बजेट(रु.लाखमा)</th></tr>
<tr><td>कासेवगर घाटछाल तटवन्ध निर्माण</td><td>१५</td><td>०</td></tr>
<tr><td>वाल्ला देवल खप्तड पर्यटकीय सडक</td><td>४०</td><td>०</td></tr>
<tr><td>खप्तड लघु जल विद्युत</td><td>२०</td><td>०</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td>७५</td><td></td></tr>
</table>
</td><td>७५०००००/-</td></tr>
<tr><td>४८.</td><td>गो.भौ.नं. १६७ मिति २०७६।३।११ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने भनी समविकास नेपाल सँग बार्षिक सम्झौता २०७६।२।१३ मा भएकोमा छाउपडी कुप्रथा अन्त्य गर्न अनुरोध पत्र घरघरमा वितरण गरेको भनी रु.१२००००। भुक्तानी दिएकोमा भुक्तानी साथ संलग्न बिल भरपाईमा चीरञ्जीवी ट्रेडर्सको Recharge card तथा Royal plaze को मासु भातको बिल संलग्न गरेको छ । उल्लेखित कार्यक्रम गर्ने सम्झौतामा पेश गरेको लागत अनुमान एंव कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वेगर खर्च लेखेको रु.</td><td>१२००००/-</td></tr>
<tr><td>४९.</td><td>गो.भौ.नं. १७७ मिति २०७६।३।१२ राष्ट्रपति महिला उत्थान जिविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि,२०७५ अनुसार लक्षित महिलाका लागि जिविकोपार्जन सुधारका कार्यक्रम साझेदारी मोडेलमा सञ्चालन गर्न समविकास नेपालसँग रु.६५००००। को सम्झौता भएकोमा कार्यविधिको बुदाँ नं.४ मा संस्थाले उक्त परियोजना प्रस्ताव स्वीकृत गराउनु पर्ने, परियोजनाको कुल लागतको न्यूनतम २० प्रतिशतले हुने लगानी अनिवार्य पेश हुनुपर्ने, खर्चको विवरण अनुसूची २ अनुसार पेश हुनुपर्ने तथा संस्थाको बार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ । उपरोक्त व्यवस्थाको पालना नभै खर्च भुक्तानी भएकोले अनिमीत देखिएको रु.</td><td>६५००००/</td></tr>
<tr><td>५०.</td><td>सर्भे खर्च : सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ ख(२) मा खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा सीमित हुने गरि टुक्रा टुक्रा पारी खरिद गर्न नहुने व्यवस्था छ । यसैगरी सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७२(१) मा विस लाख रुपैयाभन्दा कम रकमको परामर्श सेवा मौजुदा सूचीमा रहेका परामर्शदाताबाट लिखित रुपमा प्राविधिक र आर्थिक प्रस्ताव माग गरी खरिद गर्न सकिने र गुणस्तर र लागत विधि अनुसार प्रस्ताव मुल्याङ्कन गरी परामर्शदाता छनौट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले निम्न ४ वटा सब प्रोजेक्टको Detail Engineering Suvery, Design and cost Estimate तयारीवापत परामर्शदातालाई रु.१४४७७८३। भुक्तानी गरेकोमा एउटै प्रकृतिको कामलाई टुक्रा टुक्रा गरि रु.२० लाख ननाघ्ने गरी सोझै</td><td></td></tr>
</table>

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम
	परामर्शदाता नियुक्त गरेको देखियो । यसैगरी ति परामर्शदाताले तयार गरेको सर्वे डिजाइन र लागत अनुमानको प्रतिवेदन तोकिएको गुणस्तरको भए नभएको सम्बन्धमा परीक्षण तथा मूल्याङ्कन गरेको देखिएन ।	

सि.नं.	परामर्शदाताको नाम	परामर्शको विषय	भुक्तानी रकम
१	वारवारा इन्जिनिरिङ्ग(६०६५७८४२४)	वयलपाटा सामुदायिक WSP	४९९५७३
२	smart teach solution pvt	smart Road software	१५००००
३	Eagle solution	बढीगंगा नदीको IEE	४९९७९९
४	हेवाइन इन्जिनिरिङ्ग	हिमालयन मावि खोला	२९८४११
	जम्मा		**१४४७७८३/-**

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम
५१.	आर्थिक विधेयक २०७६ ले मू.अ.कर ऐन, २०५२ मा गरेको संशोधित व्यवस्था एंव मू.अ.कर नियमावली,२०५३ को २१ औ संशोधन अनुसार ६(ग)को थप व्यवस्थाले कार्यालयले ठेक्का,परामर्श,सामान आपूर्तिमा आर्पूतकलाई विजक अनुसार थप भुक्तानी हुने मूल्य अभिबृद्धि कर रकमको ५० प्रतिशतले हुन आउने रकम कार्यालयबाट भुक्तानी खर्च लेख्दा कट्टा गरी सम्बन्धित आर्पूतकको स्थायी लेखा दर्ता रहेको आन्तरिक राजस्व कार्यालयको कोड नै दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा नगरपालिकाले २०७६ जेष्ठ १५ पछाडीका भुक्तानीमा थप दिएको मु.अ.कर रकमको ५० प्रतिशतले हुने रकम कट्टा नगरी पुरै मु.अ.कर भुक्तानी दिएको देखियो । परीक्षण भएका भौचरहरुको आधारमा देखिएका उल्लेखनीय मू.अ.कर कट्टी नगरेको कर रकमको मु.अ.कर समायोजन प्रमाण पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल हुनुपर्ने रु.	४४९४५५/-

फर्मको नाम	स्थायी लेखा नं.	मू.अ.कर सहितको रकम	मू.अ.कर रकम	५० प्रतिशत कट्टी गर्नुपर्ने रकम	कर विजक नं.
Eagle solution	३०४३७२६०५	४४२३००	५७४९९	२८७५०	२३
टण्डन प्लाष्टिक प्रा.ली	३०००२४०१०	३०१९९४	३९२५९	१९६३०	३६७
एन्जिला सप्लायर्स	६०७०३१७२८	९७३७७	१२६५९	६३२९	९७
हिमालय हाइड्रो कन्स्ट्रसन प्रा.लि	६०३५०२४९७	३०९७३४०	४०२६५४	२०१३२७	-
नेपाल हाइड्रो कन्स्ट्रसन प्रा.लि		१५९३०००	२०७०९०	१०३५४५	-
शिवपार्वती फर्निचर,धनगढी		३६००००	४६८००	२३४००	-
एन्जिला ट्रेड एण्ड सप्लायर्स	६०२०७२८५०	४१५२००	५३९७६	२६९८८	-
सृजनशिल गोदावरी महिला समाज	३०२९७७२८४	१३२७४४	१७२५६	८६२८	-
एन्जिला सप्लायर्स साँफे	६०७०३१७२८	८८४९५	११५०४	५७५२	-
एन्जिला ट्रेड एण्ड	६०२०७२८५	८२५००	१०७२५	५३६३	-

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम

सप्लायर्स अछाम	०				
सृजनशिल गोदावरी महिला समाज	३०२९७७२८४	१३२७४४	१७२५६	८६२८	१९/०७६/३/१६
एन्जिला सप्लायर्स साँफे	६०७०३१७२८	८८४९५	११५०४	५७५२	१०८/०७६/३/१४
एन्जिला ट्रेड एण्ड सप्लायर्स अछाम	६०२०७२८५०	८२५००	१०७२५	५३६३	१३६/०७६/३/२३
जम्मा				४४९४५५/-	

५२. **उपभोक्ता समितिले सम्झौता अनुसार कार्यान्वयन जिम्मा लिएको निर्माणको काम निर्माण व्यवसायी मार्फत गराएको :** सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम ९७(९)(१०) बमोजिम उपभोक्ताबाट सम्पन्न गर्ने गरी सम्झौता भएका निर्माण कार्यमा डोजर,लोडर एक्साभेटर जस्ता हेभी मेशीनहरुको प्रयोग गर्न नमिल्ने तर लागत अनुमान तयार गर्दा नै उक्त मेशीन प्रयोग गर्नुपर्ने प्रकृतिको काम उल्लेख भएका मेशीनको प्रयोग गर्न सकिने उल्लेख छ । यसरी उपभोक्ता समितिले सम्झौताबाट लिएको निर्माण कार्य पुनः सवलेटमा ठेकेदारबाट गराउन सकिने छैन भनी उल्लेख छ । निकायले सिचाई, खानेपानी तथा ग्रामीण सडकका सवैजसो योजनाहरु उपभोक्ता समिति मार्फत गराउन सम्झौता गरेकोमा ती समितिहरुले आ आफुले जिम्मा लिएका निर्माणका कार्यहरु पुनः निर्माण व्यवसायीसँग सम्झौता गरी मू.अ.कर विजक जारी गरी निर्माण कार्य गराइ भुक्तानी लिएको अवस्था छ । एक्जाभेटर, केकर जस्ता सामानको प्रयोग गरी निर्माण व्यवसायीबाट सम्पन्न गराएका समितिहरुले सम्झौता गरेका योजनाका केही उदाहरण निम्न छन ।

गो.भौ.नं.	उपभोक्ता समिति	योजनाको रकम	सम्झौता रकम	ठेकेदारबाट गराएको कामको भुक्तानी रकम	ठेकेदारको नाम
१०५/०७६/१/२२	वडा नं.४ डवली, घेरावार पर्खाल नि.स	डवली निर्माण, पर्खाल नि.	४७६२३९	४७६२३९	बुद्धि नि.सेवा
९४/०७५/१२/२८	बुढाकोट एराडा स.नि.उ.स	सडक संरचना निर्माण	१५५३५९२	१५००००	के.एम.नि.सेवा
१७६/०७६/३/२१	बुढाकोट एराडा स.नि.उ.स	सडक संरचना निर्माण	११४८६८०	१०००००	के.एम.नि.सेवा
१५५/०७६/२/२३	ककडसात खा.पा.डिपवोरिङ्ग उ.स.	डिपवोरिङ्ग	३५४७१२७	३५०००००	हिमालय हाइड्रो कन्स्ट्रसन प्रा.लि
-	भूमिगत खानेपानी कालिमाटी टोल उपभोक्ता	कालिमाटी खानेपानी निर्माण		१२०००००	नेपाल हाईड्रो कन्सट्रक्सन कम्पनी प्रा लि

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम
	समिति जम्मा ६७७६२३९/-	
५३.	वित्तीय समानीकरण पूँजीगत **नगरपालिका भवन निर्माण :** कार्यालयको पहिलो तल्ला थप कार्यका लागि रु.१११६१७१५।४ को लागत अनुमान स्वीकृत भई वोलपत्रद्धारा छनोट भएका निर्माण व्यवासायी स्वाँर कन्स्ट्रक्सनसँग मू.अ.कर तथा कन्टिन्जेन्सी समेत रु.१२८६०५४४।१२ सम्झौता भई गत बर्ष सम्म रु.६९३५२३६। भुक्तानी भएकोमा यस बर्ष(प्रथम ,दोस्रो) र अन्तिम विलबाट रु.११५४७२७४। खर्च लेखेको स्रेस्ता परीक्षणमा देखिएको व्यहोरा निम्नानुसार छन ।	
५३.१	ठेकेदारसँगको सम्झौता हुँदा कन्टिन्जेन्सी बाहेकको रकम एकिन गरी सम्झौता हुनुपर्नेमा कन्टिन्जेन्सीको रकम रु.५४१९५२।५८ समेत समावेश गरी सोको मू.अ.कर रु.७०४५३।८३ समेत रु.६१२४०६।४१ को थप सम्झौता भएको देखिएको भनी गत बर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याएकोमा उक्त कन्टिन्जेन्सी तथा सोको मू.अ.करको रकम सम्झौता रकममा संशोधन गर्नुपर्नेमा नगरी अन्तिम बिल भुक्तानी दिएको रु	६१२४०४/४१
५३.२	**मोबिलाइजेशन पेश्की/बैंक जमानत-** निर्माण व्यवसायी स्वार कन्सट्रक्सन प्रा.लि लाई भौ.नं. ३८-२०७४।१२।६ बाट रु.१,०००,०००।०० र भौ.नं.४५-२०७४।१२।२९ बाट रु.१,०८०,०००।०० गरी २,१६०,०००।०० सम्झौता अनुसार मोबिलाइजेशन पेश्की दिएको मध्ये भौ.नं.२३८-२०७५।३।२९ मा प्रथम रनिङ्ग बिल बाट रु.१,२८७,०००।०० कट्टी गरी रु.८७३,०००।०० पेश्की फर्छौट गर्न बाँकी भएको अवस्थामा पेश्कीको बैंक ग्यारेन्टीको म्याद २०७५।३।३० मा सकिएकोमा पुनः बाँकी पेश्की अवधि समेट्ने गरी बैंक जमानत लिएको छैन । अतः सो अनुसार थप बैंक जमानत लिनुपर्ने र बाँकी पेश्की समेत फछ्र्यौट गर्नुपर्दछ ।	
५३.३	पुर्व निर्धारित क्षतिपूर्तिः सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम १२० मा ऐनको दफा ५६ अवस्था सृजना भई खरिद सम्झौता बमोजिमकोकाम त्यस्तो सम्झौता अवधि भित्र पुरा गर्न नसकिने भएमा सम्बन्धीत निर्माण व्यवसायीले कारण खुलाई सम्झौताको म्याद सकिनु कम्तिमा ७ दिन अगावै अवधि थपको निवेदन दिनुपर्ने व्यवस्था छ । सो म्याद थपको निवेदन जाचँबुझ गरी ६ महिना सम्मको अवधि बोवपत्र स्वीकृत गर्ने अधिकारीले सो भन्दा बढी समय माग गरेको भए विभागीय प्रमूखबाट म्याद थप हुन सक्ने व्यवस्था छ । निर्माण व्यवसायीसँग भएको सम्झौता अनुसार २०७५।३।१५ मा निर्माण कार्य सकिनु पर्नेमा पहिलो पटक म्याद थप मागी नि.का.प्रमूखबाट २०७५।५।२९ सम्म म्याद थप स्वीकृत भएको देखियो । उक्त समय अवधिमा पनि निमाृण कार्य सम्पन्न नभएकोले पुनः सोही तहबाट २०७५ फागुन मसान्त सम्म पुनः म्याद थप गरेकोमा निर्माण व्यवसायीले सो समयभित्र पनी सम्झौता अनुसारको कार्य सम्पन्न गर्न नसकेको पुनः तेस्रो पटक २०७६ जेष्ठ २४ मा म्याद थप मागेकोले निमित्त कार्यकारी प्रमूखले २०७६ आषाढ मसान्त सम्म म्याद थप गरेको सदर टिप्पणीबाट देखिन्छ । यसरी दोश्रो पटक म्याद थप हुँदा नियमावलीको नियम १२० तथा ठेकेदारसँगको सम्झौताको GCC 26.1 अनुसार पूर्व निर्धारित क्षतिपूर्ति लिएर मात्र म्याद थप गर्नुपर्नेमा सो गरेको देखिएन । अतः नियमावली एंव सम्झौताको शर्त अनुसार ठेक्का अंकको अधिकतम १० प्रतिशतले हुने रकम हर्जाना असुल हुनुपर्ने रु	१२८६०५४/-
५४.	ब.उ.शी.नं.८०१३५६३ EBA गो.भौ.नं.२ मिति २०७६।३।३० साफेँवगर नगरपालिका वडा नं.१३, गाडा सुधार पानी संकलन केन्द्र निर्माण उ.स.को लागत अनुमान रु.९९८४७७।१३ को कार्य सम्पन्न रु.८४६३१४।५६ भएकोमा उपभोक्ता श्रमदान रु.१३४४४७।१८ कटाउदा रु.७११८६७।३८ मात्र भुक्तानी हुनुपर्नेमा कन्टिन्जेन्सी रु.५००००। जोडी रु.७६१८६७।३७ भुक्तानी भएकोले कन्टिन्जेन्सीको रकम असुल हुनुपर्ने रु.	५००००/-

<table>
<tr><th>दफा नं.</th><th>भौ.नं., मिति र व्यहोरा</th><th>बेरुजू रकम</th></tr>
<tr><td>५५.</td><td>ब.उ.शी.नं.८०१३५६३ शिक्षा गो.भौ.नं.४ मिति २०७५।६।२२ ज्ञानज्योती प्रा.वि लाई आ.व.२०७५।७६ को प्रथम चौमासिक निकासा रु.७५२७४८ मध्ये शिक्षक चेत कुमार स्वाँर २०७५।६।७ गते मृत भएको र उक्त आ.व.मा दशैको घटस्थापना आश्विन २४ गते भएकोले नियमानुसार चाडपर्व खर्च नपाउनेमा निकासा भएको खर्च रु.२७४१५। र सो बाहेक निजले तलव भत्ता खर्च प्रति महिना तलव स्केल रु.२३५००। ग्रेड रु.३९१५। कंसं.कोष थप रु.२७४२। विमा रु.४००। मंहगी भत्ता रु.२०००। स्थानीय भत्ता रु.३४४३। समेत प्रति महिना रु.३६०००। ले २ महिना ६ दिनको रु.७९२००। मात्र पाउनेमा रु.१४४००१। निकासा भएकोले बढी निकासा असुल हुनुपर्ने रु.</td><td>९२२१६/-</td></tr>
<tr><td>५६.</td><td>कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७५।७६ अनुसार प्राविधिक धारमा कार्यरत प्रशिक्षक र शिक्षकले १०.५ महिनाको स्थानीय भत्ता पाउने, तर राहत कोटामा कार्यरत शिक्षकले स्थानीय भत्ता नपाउने उल्लेख छ । निम्नानुसार राहत कोटामा कार्यरत प्रशिक्षकहरुलाई नपाउने स्थानीय भत्ता भुक्तानी भएकोले असुल हुनुपर्ने रु
<table>
<tr><th>विद्यालयको नाम</th><th>प्रशिक्षकको नाम</th><th>भुक्तानी स्थानीय भत्ता</th></tr>
<tr><td rowspan="6">प्रभाधम्कोट मा.वि.प्रभा</td><td>प्रशिक्षक प्रकाश रावल</td><td>७३८६५</td></tr>
<tr><td>प्रशिक्षक जनक पन्त</td><td>४०६५०</td></tr>
<tr><td>प्रशिक्षक मंगल रावल</td><td>६६०००</td></tr>
<tr><td>प्रशिक्षक धिरज ढुँगाना</td><td>३७०४८</td></tr>
<tr><td>स.प्रशिक्षक जीवन खड्का</td><td>२२०४०</td></tr>
<tr><td>स.प्रशिक्षक विकाश कुवँर</td><td>३५८१५</td></tr>
<tr><td rowspan="6">सूर्यचन्द्र मा.वि.कालीमाटी</td><td>प्रशिक्षक रामेश्वर प्रसाद जोशी</td><td>५३७८०</td></tr>
<tr><td>प्रशिक्षक गणेश महरा</td><td>५३७८०</td></tr>
<tr><td>स.प्रशिक्षक उमेश शाह</td><td>५७२४५</td></tr>
<tr><td>स.प्रशिक्षक हिक्कत राउत</td><td>५७२४५</td></tr>
<tr><td>प्रशिक्षक गणेश न्यौपाने</td><td>५४२८०</td></tr>
<tr><td>प्रशिक्षक मनोज जोशी</td><td>५४२८०</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td>६०६०२८/-</td></tr>
</table></td><td>६०६०२८/-</td></tr>
<tr><td>५७.</td><td>गो.भौ.नं.१७ मिति २०७६।२।७ कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७५।७६ को बुँदा नं.२.१५.११.७८४ नमुना विद्यालय सुधार गुरु योजना अनुरुप १२ कोठे भवन निर्माण अनुदान सूर्यचन्द्र(प्राविधिक तथा व्यवसायिक) नमुना माध्यमिक विद्यालयलाई रु.१५००००००। अनुदान दिइएकोमा निर्माण भएका भवनको इष्टिमेट, नापी किताव, बिल र कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश हुनुपर्ने रु.</td><td>१५००००००/-</td></tr>
<tr><td>५८.</td><td>गो.भौ.नं.२१ मिति २०७६।३।१३ कार्यक्रम अनुसार माध्यमिक विद्यालयहरुमा पुस्तकालय स्थापना व्यवस्थापन, शिक्षक सिकाईमा CIT को प्रयोग अनुदान विज्ञान प्रयोगशाला गरिव विद्यार्थी अंग्रेजी विषयका लागि कियाकलापमा आधारित सामाग्री अनुदान निम्नानुसार विद्यालयहरुलाई दिएकोमा खरिद भएका सामाग्रीहरुमा आयकर ऐन,२०५८ को दफा ८८ अनुसार १.५ प्रतिशतका दरले कर कट्टा हुनुपर्नेमा कट्टा नभएकोले असुल हुनुपर्ने रु.
<table>
<tr><th>विद्यालयको नाम</th><th>कार्यक्रम</th><th>अनुदान</th><th>१.५ प्रतिशत कर</th></tr>
<tr><td>हिमालय मा.वि खाल्सेन</td><td>पुस्तकालय स्थापना</td><td>६५००००/-</td><td>९७५०/-</td></tr>
<tr><td>त्रिपुरा सुन्दरी मावि श्रीकोट</td><td>पुस्तकालय स्थापना</td><td>६५००००/-</td><td>९७५०/-</td></tr>
<tr><td>राष्ट्रिय मावि वाग्ला</td><td>पुस्तकालय स्थापना</td><td>६५००००/-</td><td>९७५०/-</td></tr>
<tr><td>कालिका मावि पातलकोट</td><td>CIT</td><td>६५००००/-</td><td>९७५०/-</td></tr>
<tr><td>हंशबाहिनी मावि देविस्थान</td><td>CIT</td><td>६५००००/-</td><td>९७५०/-</td></tr>
<tr><td>घुघुरकोट मावि</td><td>विज्ञान प्रयोगशाला</td><td>६५००००/-</td><td>९७५०/-</td></tr>
</table></td><td>६८२५०/-</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>दफा नं.</th><th>भौ.नं., मिति र व्यहोरा</th><th>बेरुजू रकम</th></tr>
<tr><td></td><td>
<table>
<tr><td>घुघुरकोट</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>बुढाकोट मावि बुढाकोट</td><td>विज्ञान प्रयोगशाला</td><td>६५००००/-</td><td>९७५०/-</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td>४५५००००/-</td><td>६८२५०/-</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>५९.</td><td>गो.भौ.नं.२२ मिति २०७६।३।१३ राष्ट्रिय मावि बाटलाको स.अ.पद्मा थापा कुँवर मिति २०७६।२।१६ देखि शिक्षक पदमा नियुक्ति भएकोले जेष्ठको आधा महिनाको तलव र आषाढको पुरै तलव गरी जम्मा रु.४३१५५। मात्र निकासा हुनुपर्नेमा २ महिनाको पुरै निकासा रु.५७५४०। भएकोले बढी निकासा असुल हुनुपर्ने रु.</td><td>१४३८५/-</td></tr>
<tr><td>६०.</td><td>गो.भौ.नं.२३ मिति २०७६।३।२३ निम्न विद्यालयहरुलाई शौचालय निर्माण अुनदान गएकोमा सो को लागत अनुमान सम्झौता, नापी किताव कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पेश हुनुपर्ने रु.
<table>
<tr><th>विद्यालयको नाम</th><th>निकासा रकम</th></tr>
<tr><td>प्रभाधम्कोट मा.वि.प्रभा</td><td>७०००००</td></tr>
<tr><td>कृष्ण मावि दहपम्टा</td><td>७०००००</td></tr>
<tr><td>तुका मावि खप्तड</td><td>७०००००</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td>२१०००००/-</td></tr>
</table>
</td><td>२१०००००/-</td></tr>
<tr><td>६१.</td><td>गो.भौ.नं.२७ मिति २०७६।३।३१ कार्यक्रम अनुसार निम्न विद्यालयहरुलाई ल्याव व्यवस्थापन अनुदान दिएकोमा बिल भरपाई पेश हुनुपर्ने र आय कर ऐन,२०५८ को दफा ८८ अनुसार १.५ प्रतिशत कर कट्टा हुनुपर्ने रु.
<table>
<tr><th>विद्यालयको नाम</th><th>निकासा रकम</th><th>१.५ प्रतिशत कर</th></tr>
<tr><td>प्रभाधम्कोट मा.वि.प्रभा</td><td>९०००००/-</td><td>१३५००/-</td></tr>
<tr><td>सूर्यचन्द्र मावि बैजनाथ</td><td>९०००००/-</td><td>१३५००/-</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td>२१०००००/-</td><td>२७०००/-</td></tr>
</table>
</td><td>२७०००/-</td></tr>
<tr><td>६२.</td><td>पशु तथा कृषि गो.भौ.नं.९ मिति २०७५।११।१९ ना.प्रा.स.सुरेन्द्र कुँवर विउ खरिद वापत पे.फ.रु.४९९५००। समेत रु.५१६१४७। लिएकोमा आयकर ऐन,२०५८ को दफा ८(ड) अनुसार १.५ प्रतिशत कर रु.७३५०। दाखिला गरेकोमा खरिद रकम भित्रबाट नै कर दाखिला गर्नुपर्नेमा कर दाखिला गरेको रकम छुट्टै भुक्तानी लिएकोले सो रकम असुल हुनुपर्ने रु.</td><td>७३५०/-</td></tr>
<tr><td>६३.</td><td>गो.भौ.नं.१४ मिति २०७५।१०।१३ ना.प.स्वा.प्रा.कर्ण बहादुर कुँवर देवी स्थान मिति २०७५।६।२२ देखि २०७५।६।२७ सम्म भ्रमण गर्दा ५.२५ दिनको दैनिक भत्ता रु.६९३०। मात्र भुक्तानी लिनुपर्नेमा रु.९५७०। भुक्तानी लिएकोले बढी भुक्तानी लिएको रकम असुल हुनुपर्ने रु.</td><td>२६४०/-</td></tr>
<tr><td>६४.</td><td>प्रदेश विशेष अनुदान गो.भौ.नं.३ मिति २०७६।३।२८ वाव्ला देवल खप्तड पर्यटकीय सडक निर्माण साँफेबगर १२ उ.स.को लागत अनुमान रु.४३९३१५०। मध्ये उपभोक्ताले रु.५९३१५०। र कार्यालयले रु.३८०००००। व्यहोर्ने गरी सम्झौता भएको तर कार्य सम्पन्न रु.४०९९८५५। मात्र भएकोले कम काम भएको अनुपातमा रु.३५४६३७४। मात्र भुक्तानी हुनुपर्नेमा रु.३८०००००। भुक्तानी भएकाले बढी भुक्तानी भएको रकम असुल हुनुपर्ने रु.</td><td>२५३६२६/-</td></tr>
<tr><td>६५.</td><td>वित्तीय समानिकरण र राजस्व बाँडफाड : गो.भौ.नं.१५ मिति २०७५।१०।१० सन्देशमूलक सूचना प्रशारण गरे बापत रेडियो जनप्रिय १०२.४ मेगाहर्ज, अछामले विभिन्न बिलबाट रु.१८००००। भुक्तानी लिएकोमा मू.अ.कर विजक नभएकोले आयकर ऐन,२०५८ को दफा ८८ अनुसार १५ प्रतिशतले रु.२७०००। कर कट्टी हुनुपर्नेमा १.५ प्रतिशतले रु.२७००। मात्र कट्टी भएकोले घटी रकम असुल हुनुपर्ने रु.</td><td>२४३००/-</td></tr>
<tr><td>६६.</td><td>गो.भौ.नं.२९ मिति २०७५।१२।१२ टन्डन प्लाष्टिक प्रा.लि. नेपालगञ्जबाट निम्नानुसारका पाइपहरु खरिद भै भुक्तानी भएकोमा उक्त पाईपहरु के प्रयोजनका लागि खरिद भयो नखुल्नाको साथै सो पाईपहरु स्टोर दाखिला भएको प्रमाण पेश नभएको रु.</td><td>४२११३२/-</td></tr>
</table>

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम

पाईपको किसिम	परिमाण	रकम
२५ एम.एम.१० के.जी	१५०० मीटर	८०२९५
३२ एम.एम.०६ के.जी	६०० मीटर	३५९३४
५० एम.एम.०६ के.जी	१००० मीटर	१४३६३०
११० एम.एम.०४ के.जी	२५० मीटर	११२८२५
	जम्मा	३७२६८४/-
	मू.अ.कर	४८४४८/-
	कुल जम्मा	४२११३२/-

६७. भ्रमण खर्च नियमावली,२०६४ को नियम ७(११) अनुसार सरकारी कामको सिलसिलामा भ्रमणमा रही दैनिक भ्रमण भत्ता उपभोग गर्ने पदाधिकारी वा कर्मचारीले दैनिक भत्ता उपभोग गरेको अवधिभर फिल्ड भत्ता, बैठक भत्ता, तालीम भत्ता, स्थानीय भत्ता वा अन्य कुनै किसिमको भत्ता नपाउने व्यवस्था भएकोमा कार्यालयले स्थानीय भत्ता पाउने कर्मचारीहरुलाई दैनिक भ्रमण भत्ता भुक्तानी दिँदा स्थानीय भत्ता कट्टी गरेको पाइएन यसका केही उदाहरण निम्नानुसार छन ।

गो.भौ.नं./मिति	कर्मचारीको नाम	भ्रणम स्थान	भ्रमण अवधि	दै.भ्र.भ भुक्तानी	स्थानीय
७७०/०७६/३/३०	ज.स्वा.नि.सुरत ब.खड्का	धनगढी	०७५/८/२८-९/३	२१०००	१३९६
	ज.स्वा.नि.सुरत ब.खड्का	मंगलसेन	०७५/८/१५-८/१७	४४२०	५५८
	ज.स्वा.अ.आशुतोष श्रेष्ठ	नवठाना	०७५/११/१३-११/१७	७९४०	१११७
	ज.स्वा.अ.आशुतोष श्रेष्ठ	श्रीकोट समेत	०७६/१/९-१/१३	७९४०	१६७६
	सि.अ.हे.व.छैठौ पुष्प ब.बुढा	देवीस्थान समेत	०७५/११/१३-११/१९	११५६०	१६७६
	सि.अ.हे.व.छैठौ पुष्प ब.बुढा	वाव्ला समेत	०७५/१२/२४-१२/३०	११५६०	१६७६
	सि.अ.हे.व.छैठौ पुष्प ब.बुढा	पातलेकोट समेत	०७५/१२/११-१२/१७	११५६०	१६७६
	अ.न.मी.मुना घिमिरे	पातलेकोट समेत	०७५/१०/१२-१०/१८	८८२०	१२९२
	जम्मा				११०६७/-

६८. **दैनीक भ्रमण भत्ताः** भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ को नियम ७ को उपनियम ४ मा भ्रमण गर्ने पदाधिकारी वा कर्मचारी कार्यालय फर्केका दिनको पाउने दैनीक भत्ताको पच्चीस प्रतिशत रकम भुक्तानी पाउने व्यवस्था छ । गो.भौ.३२३ बाट तपसिलका कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुलाई दैनीक भ्रमण भत्ता भुक्तानी गर्दा फर्केको दिनसमेत पुरै दैनीक भत्ता भुक्तानी भएकाले असुल हुनुपर्ने रु. — ३९६०।०

सि.नं.	पद र नाम	बढी भुक्तानी रकम
१	स.ई. महेन्द्र प्रसाद खनाल	९९०
२	वडाध्यक्ष कृष्ण ब. बुढा	९९०
३	सदस्य हिरा नागरी	९९०
४	सदस्य उजिरे साउद	९९०
जम्मा		३९६०।

६९. गो.भौ.नं.७७९ मिति २०७६।३।३१ घाँस श्रोत केन्द्र स्थापना तथा बर्षे घाँस विउ वितरण को लागि ना.प.स्वा.प्रा.कर्ण ब.कुँवरले जगदम्बा बहुउद्देश्यीय नर्सरी उद्योग धनगढीको विल पेश गरी रु.१६२५००। भुक्तानी लिएकोमा आयकर ऐन,२०५८ को दफा ८८ अनसार १.५ प्रतिशत कर कट्टा नगरेको रु. — २४३७/५०

ढुवानी भाडा रु.२७४००। भुक्तानी लिएकोमा आयकर ऐन,२०५८ को दफा ८८ अनुसार १० प्रतिशत भाडा कर असुल नगरेको रु. — २७४०/-

७०. वित्तीय समानीकरण चालू : गो.भौ.नं.३८७क असिना पिडित तथा विपत व्यवस्थापनको लागि ३८३ क्विन्टल गँहु रु.३६००। का दरले रु.१३७८८००। भुक्तानी श्री श्याम ट्रेडिङ्ग कर्न्सन धनगढीलाई दिएकोमा उक्त गहुँ वितरणका आधार, पिडित व्यक्तिहरुले पाउने गहुँको परिमाण लगायतका वितरण सम्बन्धि निर्णय वेगर खर्च लेखेको उक्त रकम बरावरको वितरण गरेको भरपाई पेश नभएको रु. — १३७८८००/-

<table>
<tr><th>दफा नं.</th><th>भौ.नं., मिति र व्यहोरा</th><th>बेरुजू रकम</th></tr>
<tr><td>७१.</td><td>विभिन्न सन्देश मुलक सन्देश प्रशारण वापत रेडियो जनप्रिय एफ.एम.१०२.४ मेगाहर्ज साँफेबगरलाई विभिन्न विलबाट रु.४८४५००। भुक्तानी दिएकोमा आय कर ऐन,२०५८ को दफा ८८ अनुसार १५ प्रतिशतका दरले रु.७२७६५। कर कट्टा गर्नुपर्नेमा १.५ प्रतिशतले रु.७२६८। मात्र कट्टा गरेकोले बाँकी रकम असुल हुनुपर्ने रु</td><td>६५४०७/-</td></tr>
<tr><td>७२.</td><td>अनुगमन खर्च : नगरपालिकाले बजेट खर्च गर्दा विल भरपाई सहितको लेखा राख्नु पर्नेमा भ्रमण आदेश वेगर विभिन्न समयको अनुगमन खर्च भनि भुक्तान गरेको निम्न बमोजिमको रकम नियम संगत नदेखिएको रु
<table>
<tr><th>सि न</th><th>गो भौ न र मिति</th><th>वडा न</th><th>अनुगमन खर्च</th></tr>
<tr><td>१</td><td>६३४/२०७५/९/२६</td><td>१०</td><td>७०००</td></tr>
<tr><td>२</td><td>३२९/२०७६/३/२५</td><td>१</td><td>६५८००</td></tr>
<tr><td>३</td><td>३७४/२०७६/३/१९</td><td>२</td><td>२५१९०</td></tr>
<tr><td>४</td><td>४६३/२०७६/३/२२</td><td>४</td><td>१२११००</td></tr>
<tr><td>५</td><td>५०२/२०७६/३/२०</td><td>५</td><td>७४९००</td></tr>
<tr><td>६</td><td>५३८/२०७६/१२/१३</td><td>६</td><td>६१०००</td></tr>
<tr><td>७</td><td>५४६/२०७६/३/२२</td><td>६</td><td>६८६००</td></tr>
<tr><td>८</td><td>५७४/२०७६/३/२६</td><td>९</td><td>१२५३००</td></tr>
<tr><td>९</td><td>६२२/२०७६/२/८</td><td>९</td><td>४७९००</td></tr>
<tr><td>१०</td><td>१२९,१७४,२९८</td><td>-</td><td>७०८७०५</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td></td><td>१३०५४९५</td></tr>
</table></td><td>१३०५४९५/</td></tr>
<tr><td>७३.</td><td>आर्थिक सहायताः दलित जनजाती जेष्ठ नागरिक लक्षित कार्यक्रममा वडागत सिफारिसका आधारमा नगद वाडेको देखियो । यस्तो सहायता खर्च दिने सम्बन्धमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा व्यवस्था नभएको तथा नगरपालिकाले आर्थिक सहायता दिने सम्वन्धमा कुनै ऐन वा निर्देशिका जारी गरेको पाइएन । स्पष्ट नितीगत आधार विना वितरण गरिएको रकम नियम संगत नदेखिएको रु
<table>
<tr><th>गो भौ न र मिति</th><th>जना</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td colspan="3">नगरपालिका तर्फ</td></tr>
<tr><td>२/२०७५/४/२७</td><td>१</td><td>१५०००</td></tr>
<tr><td>२७/२०७५/५/२२</td><td>१</td><td>१५०००</td></tr>
<tr><td>२९/२०७५/६/१</td><td>१</td><td>१५०००</td></tr>
<tr><td>३२/२०७५/६/४</td><td>१</td><td>१५०००</td></tr>
<tr><td>३३/२०७५/६/४</td><td>१</td><td>१५०००</td></tr>
<tr><td>३४/२०७५/६/७</td><td>१</td><td>१५०००</td></tr>
<tr><td>३९/२०७५/६/८</td><td>१</td><td>२००००</td></tr>
<tr><td>४०/२०७५/६/८</td><td>१</td><td>१५०००</td></tr>
<tr><td>४९/२०७५/६/२१</td><td>१</td><td>२००००</td></tr>
<tr><td>५७/२०७५/७/१२</td><td>१</td><td>२००००</td></tr>
<tr><td>८०/२०७५/६/२६</td><td>१</td><td>२००००</td></tr>
<tr><td>८९/२०७५/७/१२</td><td>१</td><td>१५०००</td></tr>
</table></td><td>१४१७२००/-</td></tr>
</table>

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम

१०५/२०७५/८/२	१	१५०००
११२/२०७५/८/४	१	१००००
११८/२०७५/८/१०	१	१००००
११९/२०७५/८/१०	१	१००००
१२५/२०७५/८/११	१	१००००
१२९/२०७५/८/११	१	१५०००
१८६/२०७५/९/२५	१	१५०००
२०३/२०७५/१०/६	१	२००००
२१३/२०७५/१०/१०	१	१००००
२२१/२०७५/१०/१६	१	२००००
२२२/२०७५/१०/१६	१	१००००
२२८/२०७५/१०/२९	१	१००००
१८७/२०७५/९/२५	१	१००००
१९१/२०७५/९/२६	१	२५०००
४३९/२०७६/३/२२	१	२००००
४४१/२०७६/३/२३	१	१०००००
४४९/२०७६/३/२५	१	१५०००
४५४/२०७६/३/२६	१	१५०००
४५६/२०७६/३/२६	१	२००००
४५८/२०७६/३/२६	१	१००००
४२९	१	१५०००
४२८	१	१००००
४२५	१	१५०००
४२४	१	२००००
४२१	१	२००००
४०६	१	५००००
५०५	१	२५०००
५२४	१	२५०००
जम्मा		७५००००
वडागत		
गो भौ न र मिति	वडा/ जना	रकम
६३०/२०७५/८/५	१० / १	१०००००
६३५/२०७५/९/२६	१०/ ८	४२०००
६५१/२०७५/१२/२८	१० / ३	३८०००
३३१/२०७६/३/३०	१ / ३	१५०००
३५६/२०७६/१/२२	२ / १७	४५९००

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम

४५२/२०७५/११/२९	४ / २	२००००
४६१/२०७६/३/१३	४ / ३	४५०००
४६३/२०७६/३/२२	४ / ३	५३०००
७०२/२०७६/३/१६	१२/३	५००००
७५९/२०७६/३/२५	१२/३	३६०००
४११/२०७६/१/४	३/३	४७६००
४२३/२०७५/६/२६	३/२	१०५००
५८९/२०७५/१२/१३	८/३	३९२००
६०४/२०७६/३/२५	८/३	४०८००
७०७/२०७५/६/२९	१३/२	८४००
७१७/२०७५/१२/१०	१३/३	१७५००
७२३/२०७५/१२/२८	१३/३	२२७००
६३१/२०७६/३/२८	१३/३	३५६००
जम्मा		६६७२००

७४. **सोझै खरिद :** सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८(२) मा खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा सीमित हुने गरी टुक्रा टुक्रा पारी खरिद गर्न नहुने व्यवस्था छ । ऐनको व्यवस्था विपरीत यस वर्ष नगरपालिकाबाट प्रतिस्पर्धा बेगर सोझै खरिद गरिएको पाईयो । सोझै खरिद गरेको कार्य नियमसम्मत् देखिएन । यस्तो कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ । — ३६४८७४६.२३

गो भौ न। मिति	खरिद गरेको फर्म	समानको विवरण	रकम
७०/२०७५/६/२५	तमन्ना प्रिन्टीङ प्रेस	छपाई	१२८९३३
७२/२०७५/६/२५	एन्जिला ट्रेड एण्ड सप्लायर्स	मसलन्द समान	५००४३७
८६/२०७५/७/११	अम्वेश्वरी छापाखाना , नेपालगञ्ज	छपाई	८६४४९.२३
१५४/२०७५/९/६	एन्जिला ट्रेड एण्ड सप्लायर्स	मसलन्द समान	२३११६९
१५५/२०७५/९/६	एल पि प्रिन्टीङ। एन्जिला ट्रेड एण्ड सप्लायर्स	छपाई	७८६९२६
१८५/२०७५/९/२५	एन्जिला ट्रेड एण्ड सप्लायर्स	मसलन्द समान	९९७५०
२३१/२०७५/११/२	चिरञ्जीवी ट्रेडर्स	मसलन्द समान	१४१२२०
४७४/२०७६/३/३०	भावुक स्टेशनरी	मसलन्द समान	७७७००
४७६/२०७६/३/३०	एन्जिला ट्रेड एण्ड सप्लायर्स	मसलन्द समान	२७०९००
४७७/२०७६/३/३०	एन्जिला ट्रेड एण्ड सप्लायर्स	मसलन्द समान	२७१३४८
४७८/२०७६/३/३०	एन्जिला ट्रेड एण्ड सप्लायर्स	मसलन्द समान	४२५२५६
४८०/२०७६/३/३०	खप्तड अफसेट प्रेस	छपाई	३७४१६०
३२४३/२०७६/१/२६	तमन्ना प्रेस	छपाई	१२८९५५
२८३/२०७५/१२/१	तमन्ना प्रिन्टीङ प्रेस	छपाइ	१२५५४३
	जम्मा		**३६४८७४६.२३**

७५. **अन्य प्रयोजनको खर्चः**

स्वीकृत बजेटभित्र तोकिएको खर्च शिर्षकमा मात्र खर्च गर्नुपर्नेमा नगरपालिकाले अन्य कार्यलय वा

<table>
<tr><th>दफा नं.</th><th>भौ.नं., मिति र व्यहोरा</th><th>बेरुजू रकम</th></tr>
<tr><td></td><td>संस्थाहरुको खर्च रकम भुत्तानी तथा नगद अनुदान समेत प्रदान गरेको छ । अन्य कार्यलय/संस्था लाई भुक्तान गरेको रकम नियम संगत नदेखिएको रु.
<table>
<tr><th>गो भौ न /मिति</th><th>संस्था</th><th>प्रयोजन</th><th>रकम रु</th></tr>
<tr><td>६३२/२०७५/८/११</td><td>इलाका प्रहरी कार्यलय, साफेवगर</td><td>अनुदान</td><td>१०४५०</td></tr>
<tr><td>४७९/२०७५/११/१२</td><td>इलाका प्रहरी कार्यलय, साफेवगर</td><td>गाडी मर्मत</td><td>१७०००</td></tr>
<tr><td>६०६/२०७५/८/२३</td><td>इलाका प्रहरी कार्यलय, साफेवगर</td><td>अनुदान</td><td>१२०००</td></tr>
<tr><td>६८७/२०७५/९/४</td><td>इलाका प्रहरी कार्यलय, साफेवगर</td><td>अनुदान</td><td>१००००</td></tr>
<tr><td>२६५/२०७५/११/१७</td><td>इलाका प्रहरी कार्यलय, साफेवगर</td><td>विद्युत महसूल</td><td>६२४८७</td></tr>
<tr><td>३४३/२०७५/९/२६</td><td>रेडियो रामारोशन</td><td>अनुदान</td><td>३००००</td></tr>
<tr><td>५५९/२०७५/९/२६</td><td>रेडियो साफेवगर १०१ मेगाहर्ज</td><td>अनुदान</td><td>१०००००</td></tr>
<tr><td>६७२/२०७५/९/२६</td><td>रेडियो साफेवगर १०१ मेगाहर्ज</td><td>अनुदान</td><td>१०००००</td></tr>
<tr><td>६८८/२०७५/९/२६</td><td>रेडियो साफेवगर १०१ मेगाहर्ज</td><td>अनुदान</td><td>१०००००</td></tr>
<tr><td>३९२/२०७५/९/२६</td><td>रेडियो साफेवगर १०१ मेगाहज</td><td>अनुदान</td><td>१०००००</td></tr>
<tr><td>२७७/२०७५/११/२८</td><td>वयलपाटा खानेपानी</td><td>विद्युत महसुल</td><td>१६७५७०</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>७०९५०७</td></tr>
</table></td><td>७०९५०७/</td></tr>
<tr><td></td><td>महिला विकास कार्यक्रम</td><td></td></tr>
<tr><td>७६.</td><td>विल वेगर खर्च : नगरपालिकाले बजेट खर्च गर्दा विल भरपाई सहितको लेखा राख्नु पर्नेमा गो भौ न ६।२०७६।३।२६ बाट न्यायिक क्षमता विकास कार्यक्रममा रु ५००००। खर्च गरेकोमा विल भरपाई रु ४६८००। को मात्र पेश भएको देखियो । विल भरपाई वेगरको बढी भुक्तानी भएको रकम असुल हुनुपर्ने रु</td><td>३२००/</td></tr>
<tr><td>७७.</td><td>लक्षित वर्ग कार्यक्रम: नगरपालिकाले बजेट खर्च गर्दा विल भरपाई सहितको लेखा राख्नु पर्नेमा नगरपालिका बाट संचालित लक्षित वर्ग कार्यक्रमहरुमा खाना, खाजा विल र यातायात तथा अन्य भत्ता वितरण गरेको भरपाई पेश गरी खर्च दावि गरेको देखियो । कार्यक्रम सञ्चालनको सम्बन्धि अन्य आवश्यक कार्यक्रम तालिका, सहभागि संख्या, स्थान जस्ता विवरण पेश भएन । बजेट खर्च गर्ने अभिप्रायले मात्र संञ्चालित कार्यक्रमहरुको खर्च नियम संगत नदेखिएको रु
<table>
<tr><th>गो भौ न / मिति</th><th>कार्यक्रमको नाम</th><th>भुक्तानी भएको रकम</th></tr>
<tr><td>२०/२०७५/५/२२</td><td>उद्यमशिलता विकास तथा नेतृत्व विकास तालिम</td><td>१६०८५५</td></tr>
<tr><td>३४/२०७५/६/७</td><td>उपभोत्ता समितिका अध्यक्ष,पदाधिकारी र कर्मचारीलाई अभिमुखिकरण तालिम</td><td>९९५००</td></tr>
<tr><td>४८/२०७५/६/२१</td><td>पूर्ण विमित स्थानीय तह सुनिश्चितता लागि अभिमुखिकरण</td><td>४१९५०</td></tr>
<tr><td>८७/२०७५/७/११</td><td>पूर्ण विमित स्थानीय तह स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम</td><td>५४५००</td></tr>
<tr><td>१४५/२०७५/९/२</td><td>ब्युटिपार्लर तालिम २ महिने</td><td>६५८१०५</td></tr>
<tr><td>४३५क/२०७५/११/२</td><td>ब्युटिसियन तालिम</td><td>७९२४०</td></tr>
<tr><td>४४६/२०७६/३/२५</td><td>३ महिने कपडा वुनाई तालिम</td><td>२५००००</td></tr>
<tr><td>४५०/२०७६/३/२५</td><td>विदेशी भाषा तालिम ३५ दिने</td><td>७८७५०</td></tr>
<tr><td>४५९/२०७६/३/२६</td><td>कपाल श्रंगार तालिम एस नेपाल</td><td>५०१००</td></tr>
<tr><td>४७०/२०७६/३/३०</td><td>अभिमुखिकरण तालिम</td><td>४३१०५</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td>१५१६१०५</td></tr>
</table></td><td>१५१६१०५/</td></tr>
<tr><td>७८.</td><td>विविध खर्च : नगरपालिकाले बजेट खर्च गर्दा विल भरपाई सहितको लेखा राख्नु पर्नेमा विविध खर्च तथा विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा खर्च देखाइएको निम्न बमोजिमको रकम के प्रयोजनमा कुन कुन कार्यक्रममा गरिएको हो सो सम्वन्धी स्विकृत कार्यक्रम र प्रयोजन नखुलाई खर्च लेखिएको रकम</td><td>५३५३१८</td></tr>
</table>

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम

नियम संगत नदेखिएको रु

गो भौ न /मिति	विल रकम
५०/२०७५/६/२२	२८०००
९१/२०७५/७/१३	५२९४०
१०३/२०७५/७/३०	२१६७५
१०४/२०७५/७/३०	१३८१२५
१४२/२०७५/८/२३	४७०५८
१५१/२०७५/९/६	५६१०५
२२०/२०७५/१०/१६	५१७१५
२७८/२०७५/११/२८	१३९७००
जम्मा	**५३५३१८**

७९. **दोहोरो तलव भुक्तानीः**

आन्तरिक श्रोत चालुतर्फ गो.भौ.नं.४ मिति २०७५।६।२२, आन्तरिक श्रोतबाट तलब बेहोरिने करारका कर्मचारीहरुको श्रावण महिनादेखि आश्विन महिनासम्मको तलब तथा चाडपर्व खर्चसमेत रु.१७७८३८९।- भुक्तानी गरिएकोमा पुनः गो.भौ.नं.९ मिति २०७५।९।२० बाट श्रावण महिनादेखि आश्विन महिनासम्मको तलब तथा चाडपर्व खर्च दोहोरो पारी रु.१७७८३८९।-बजेट खर्च लेखेको देखिँदा निजहरुबाट असुल गर्नुपर्ने रु. १७७८३८९।-

सि.नं.	पद	कर्मचारीको नाम,थर	बढि भुक्तानी रकम रु.
१	इन्जिनियर	श्री सुमित शर्मा	११९१००
२	अ.स.इ.	श्री नरेन्द्र तिरुवा	७९४००
३	अ.स.इ.	श्री प्रकाश बहादुर ताम्राकार	७९४००
४	कार्यालय सहायक	श्री नृप विश्वकर्मा	७५४३०
५	हे.स.चा.	श्री कलम ब. शाही	६९४७५
६	ह.स.चा.	श्री महेन्द्र बहादुर शाह	७२२१४
७	ह.स.चा.	श्री गौरव बिष्ट	६१५३५
८	सहजकर्ता	श्री शर्मिला शाह	४७६४०
९	सहजकर्ता	श्री राजेन्द्र ब. कुँवर	४७६४०
१०	सहजकर्ता	श्री सिल्देवी कुँवर	४७६४०
११	सहजकर्ता	श्री खिनादेवी बुढा	४७६४०
१२	सहजकर्ता	श्री सिन्धु शाह	४७६४०
१३	सहजकर्ता	श्री राधा कुमारी धामी	४७६४०
१४	सहजकर्ता	श्री कल्पना कुमारी स्वार	४७६४०
१५	सहजकर्ता	श्री ज्ञान कुमारी सिंह	४७६४०
१६	सहजकर्ता	श्री जनक कुमारी बोहरा	४७६४०
१७	सहजकर्ता	श्री शम्भु कुँवर	४७६४०
१८	सहजकर्ता	श्री डम्बरकला नेपाली	४७६४०
१९	सहजकर्ता	श्री राजेन्द्र वि.क.	४७६४०
२०	सहजकर्ता	श्री दिनेश वि.क.	४७६४०
२१	सहजकर्ता	श्री प्रकाश ब. खाती	४७६४०
२२	सहजकर्ता	श्री रतन कु. बोहरा के.सी.	४७६४०
२३	सहजकर्ता	श्री टंक ब. कुँवर	४७६४०
२४	सहजकर्ता	श्री यज्ञराज जोशी	४७६४०

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम

२५	का.स.	श्री नैन ब. कुँवर	३१७६०
२६	का.स.	श्री डबल ब. के.सी.	४४२००
२७	का.स.	श्री कर्ण सिं बुढा	४४२००
२८	का.स.	श्री शुक्र ब. रावत	३१७६०
२९	का.स.	श्री एकेन्द्र खत्री	३७७१५
३०	का.स.	श्री लोक बहादुर कडायत	३१७६०
३१	का.स.	श्री धना कुमारी बुढा	३१७६०
३२	का.स.	श्री रेवन्त कुमाल	३१७६०
३३	का.स.	श्री राजेश्वरी कुँवर	३१७६०
३४	का.स.	श्री प्रलाद शाह	३१७६०
३५	का.स.	श्री दान ब. बिष्ट	३१७६०
३६	का.स.	श्री राम ब. खड्का	३१७६०
जम्मा			१७७८३८९।-

८०. **(स्वास्थ्य तथा आर्युवेद) जिन्सी दाखिला नगरेको** सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम नियम ४७(१) अनुसार जिम्मेवार व्यक्तिले आफनो जिम्मा आएको जिन्सी सामान सात दिन भित्र दाखिला गरी स्रेस्ता खडा गर्नुपर्ने उल्लेख छ । विभिन्न मितिमा खरिद गरेका जिन्सीमालसामनहरुको खरिद आदेश, दाखिला प्रतिवेदन पेश भएको देखिएन ।

गो.भौ.नं./मिति	विवरण	परिमाण	रकम	कैफियत
१३/०७५/१२/२९ बहुक्षेत्रिय पोषण	तरकारीको किट	३००० सेट	३०००००	जिन्सी दाखिला नगरेको र बुझेको भरपाई नभएको
१२/०७५/९/४	औषधि	४५ प्रकारका	१००००००	जिन्सी दाखिला नगरेको
१८/०७५/१०/१२	औषधि	३५ प्रकारका	६९९९९६	जिन्सी दाखिला नगरेको
५१/०७६/२/१२	औषधि	विभिन्न	९५००००	जिन्सी दाखिला नगरेको
५२/०७६/२/१२	ल्याव सामाग्री	विभिन्न	२१६८००	जिन्सी दाखिला नगरेको
५३/०७६/२/१२	ल्याव सामाग्री	विभिन्न	४०००००	जिन्सी दाखिला नगरेको
५४/०७६/२/१३	आयुर्वेद औषधि	विभिन्न	३०००००	जिन्सी दाखिला नगरेको
६४/०७६/३/१५	आयुर्वेद औषधि	विभिन्न	२०५०००	जिन्सी दाखिला नगरेको
२१/०७५/१०/२२	आयुर्वेद औषधि	विभिन्न	४८९९४५	जिन्सी दाखिला नगरेको

८१. **गो.भौ.नं.६८ मिति २०७६।३।१८** नगरपालिकाले बजेट खर्च गर्दा खर्चको बिल भरपाई सहित लेखा राख्नुपर्नेमा स्वास्थ्य संयोजक श्री सुरत बहादुर खड्काले विभिन्न स्वास्थ्य सम्बन्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्न लगेको पेश्की फछ्र्यौट गर्दा स्वीकृत बजेट भन्दा रु.१६२७९। बढी खर्च लेखी सोधभर्ना भुक्तानी लिएको देखिएकोले बढी खर्च असुल गर्नुपर्ने रु. — १६२७९/-

८२. निजामति सेवा नियमावली, २०५० को नियम ९१ र ९२ अनुसार नयाँ नियुक्ति भई आउने निजामती कर्मचारीले तोकिए अनुसार तलब भत्ता पाउने व्यवस्था छ । यस नगरपालिकामा २०७५।७।१६ मा नयाँ नियुक्ति भई आएका बैद्य अनिल कुमार सिंहलाई कात्तिक महिनाको तलव भत्ता भुक्तानी गर्दा स्थानीय भत्ता र महंगी भत्ता पुरै महिनाको भुक्तानी भएको देखियो । कार्यालयमा हाजिर भएको मिति देखि मात्र तलव भत्ता खान पाउनेमा पुरै महिनाको तलव भत्ता खर्च लेखेको रु.३३००। बढी भुक्तानी भएकोले निजबाट असुल गर्नु पर्दछ । रु — ३३००/-

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम

८३. आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८७,८८,८९ र ९० बमोजिम कुनै पनि प्रकारका पारिश्रमिक भुक्तानीमा अग्रिम कर कट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस कार्यालयको विभिन्न भौचर र मितिका कार्यक्रममा भएको खर्चमा कर कट्टा गरी दाखिला गर्नुपर्नेमा कट्टा नगरेको देखिएकोले कट्टा गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु — **२१६२६/-**

गो.भौ.नं./मिति	कार्यक्रम	भुक्तानी भएको रकम	कर रकम	कैफियत
१७/०७६/१/३१	बहुक्षेत्रिय पोषणमा कुखुराको खोर निर्माणको लागि खरिद तथा ढुवानी	२१६०००	४२४०	रु.१००० बहाल कर र रु.३२४०। अग्रिम कर
२६/०७६/३/२२	बहुक्षेत्रिय पोषणमा गर्भवति भेला सम्मान कार्यक्रम	२५६२२०	३४७१	रु.२०००। बहाल कर र रु.१४७१ अग्रिम कर
४९/०७६/२/८	स्वास्थ्यको HIMS तालिममा	-	२३१०	पारिश्रमिक कर
२४/०७५/११/१	म.स्वा.स्वय.से.अर्धबार्षिक समिक्षा	-	६९३०	पारिश्रमिक कर
६८/०७६/३/१८	पे.फ.सुरत ब.खड्का स्वास्थ्य कार्यक्रम	-	४६७५	पारिश्रमिक कर ३०००/ अग्रिम कर ६७५/ बहाल कर १०००/
	जम्मा		२१६२६/-	

८४. बहुक्षेत्रिय पोषण गो.भौ.नं.१२ मिति २०७५।१२।२८ प.से.प्रा. पदम बहादुर थापाले लगेको पेश्की फछ्र्यौट गर्दा नगरपालिका भित्र सञ्चालन भएको सुनौला १००० दिने आमाहरुलाई प्रति आमा ५ गोटा का दरले २८५ जनालाई १४२५ वटा कुखुराको चल्ला वितरण गरेकोमा खरिद बिल भरपाईमा १५०० गोटा रु.३००। का दरले रु.४५००००। को खरिद गरेको देखियो । वितरण गरेको भन्दा खरिद गरेको बढी देखिएकोले बाँकी ७५ चल्ला को ३००। का दरले रु.२२५००। पे.फ गर्ने कर्मचारीलाई जिम्मेवार बनाई असुल गर्नु पर्दछ रु. — **२२५००/-**

८५. नगरपालिकाले बजेट खर्च गर्दा खर्चको बिल भरपाई सहित लेखा राख्नुपर्नेमा निम्न कार्यक्रममा बिल भरपाई भन्दा बढी भुक्तानी रु.७६७०। भएको देखिएकोले कार्यक्रम गर्नेबाट असुल गर्नु पर्दछ । रु. — **७६७०/-**

गो.भौ.नं./मिति	कार्यक्रम	विल भरपाई	भुक्तानी रकम	बढी भुक्तानी
२७ /२०७६।३।३०	पोषण मैत्री वडा घोषण	१३३७९०	१३७७१०	३९२०
३३/०७५/११/१५	जडिबुटी परिचयात्मक कार्यक्रम	३६२५०	४००००	३७५०
	जम्मा			७६७०/-

८६. अर्थ मन्त्रालयको नयाँ तलव मान सुविधा सम्बन्धमा २०७१।४।२ को पत्रमा स्थानीय भत्ता दिने आधार तोकिएको छ । सो को खण्ड(ग) मा कर्मचारीको पदस्थापन स्थानीय भत्ता पाउने स्थानमा भएता पनि भत्ता नपाउने स्थानमा वसी काम गरेमा सो अवधि भर निजले स्थानीय भत्ता नपाउने उल्लेख छ । यस कार्यालयमा कार्यरत अ.न.मी. पुष्पा कुमारी जोशीलाई २०७५ बैशाख देखि २०७५ आषाढ सम्मको तलव भत्ता भुक्तानी गरेकोमा निज २०७४ चैत्र देखि धनगढी काजमा रहेकी तथा सुत्केरी विदामा बसेको देखियो । सो अवधिको निजको तलव भत्ता यस कार्यालयबाट भुक्तानी गर्दा स्थानीय भत्ता रु.१३८००। समेत भुक्तानी भएको देखियो । स्थानीय भत्ता नपाउने स्थानमा काजमा बसेको देखिदाँ २०७५ बैशाख देखि आषाढ सम्म भुक्तानी भएको स्थानीय भत्ता असूल हुनुपर्ने रु. — **१३८००/-**

८७. आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८७ अनुसार पारिश्रमिक कर कट्टी हुनु पर्ने व्यवस्था छ । यस नगरपालिकामा कार्यरत स्वास्थ्य तर्फका निम्न व्यक्तिहरु कर्मचारीहरुको बार्षिक रुपमा लाग्ने परिश्रमिक कर कट्टा गर्नुपर्ने कम कट्टा गरेको देखिएकोले नपुग कर कट्टा गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु. — **१००४८/-**

कर्मचारीको नाम पद	बार्षिक आय	कर योग्य	बार्षिक	कट्टा गरेको	नपुग कर

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम

		आय	पारिश्रमिक कर	कर	
हे.अ.लक्ष्मण नाथ योगी	५२८८३३	२१८२७	२१८३	०	२१८३
ज.स्वा.अ.सुरत ब.खड्का	६४४३५४	१२०२५४	१४०५०	१२६२४	१४२६
सि.अ.हे.व. पुष्प ब.बुढा	६४४३५४	१२०२५४	१४०५०	११११३५	२९१५
सि.अ.हे.व.नैन सिंह ठकुल्ला	६४४३५४	१२०२५४	१४०५०	१२२८८	१७६२
सि.अ.हे.व. टेक ब.खड्का	६४४३५४	१२०२५४	१४०५०	१२२८८	१७६२
जम्मा					१००४८/-

८८. सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को परिच्छेद ७ बमोजिम प्रत्येक स्थानीय तहले मन्त्रालयको स्वीकृति विना कुनै पनि प्रकारका सामाजिक सुरक्षा भत्ता नगद वितरण गर्न नपाइने र प्रत्येक स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका सवै लक्षित वर्ग तथा समूहको तथ्याङ्क केन्द्रीय पञ्जिकरण विभागको MIS system मा Online प्रविष्ठी गरी अद्यावधिक गरेको तथ्याङ्कको आधारमा नजिकको बैंकको शाखाबाट खाता सञ्चालन गरी वितरण गर्नुपर्नेमा यस्तो विवरण अद्यावधिक समेत देखिएन । यसले गर्दा सामाजिक सुरक्षा भत्ता दोहोरो परेको अवस्था छ । यस नगरपालिकाले तीन वटै चौमासिकको सामाजिक सुरक्षा भत्ता रकम रु.९२०४५०००। नगदमा बुझाएको देखियो । उल्लेखित अबस्थामा सामाजिक सुरक्षा भत्ता बितरणमा दुरुपयोग हुन सक्ने देखिएकोले ब्यबस्थापन पक्षले लाभग्राहीहरुको मुल अभिलेख अध्याबधिक, सो को नविकरण, लगत कट्टा, बितरण प्रणाली र बैंक खाता सञ्चालन लगायत तोकिएका अन्य कार्यहरुलाई बिश्वसनीय र भरपर्दो बनाउनुपर्ने देखिन्छ । सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको भत्ता रकम लाभग्राहीको बैंकमा खाता खोली बैंक मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्नुपर्दछ ।

८९. सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०६५ को बुँदा नं.११ अनुसार सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी अनुसूची ८, ९, १०, ११ र १२ तयार गरी सोको आधारमा भत्ता खर्च लेख्नुपर्ने व्यवस्था उल्लेख छ । सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्तिको परिचयपत्र सहितको नामावली अद्यावधिक नहुँदा भत्ता पाउने उचित व्यक्ति छुट वा अर्को व्यक्तिले दोहोरो भत्ता भुक्तानी लिई खर्चमा अनियमितता हुन जाने सम्भाव्यता विद्यमान रहन्छ । नगरपालिकाको निम्न वडाहरुको सामाजिक सुरक्षा भत्ता परीक्षण गर्दा दोहोरो भत्ता वितरण गरेको देखिएकाले उक्त दोहोरो परेको भत्ता सम्बन्धित वडा सचिबलाई जिम्मेवार बनाई असूल गर्नुपर्ने तथा अन्य वडाहरुको सम्बन्धमा कार्यालयले छानविन गर्नुपर्दछ । निर्देशिकाले व्यवस्था गरे अनुसार सबै अनुसूचीको भिडान गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता खर्च लेख्ने, अघिल्लो चौमासिकमा भएको नविकरण, लगत कट्टाको अभिलेखलाई अद्यावधिक गरेर मात्र अर्को चौमासिकको किस्ता बैंक मार्फत भुक्तानी गर्नु पर्दछ रु.

वडा नं.	नाम	लक्षित समूह	दर	रकम	चौमासिक	कैफियत
४	नरपता कुवर	जेष्ठ ना. अन्य	१०००	८०००	प्रथम	
	राजु कुवर	जेष्ठ ना. अन्य	१०००	१६०००	प्रथम र द्धितिय	
	एलिना ओड	बालपोषण दलित	४००	१६००	प्रथम	
	अंकिता आउजी	बालपोषण दलित	४००	१६००	प्रथम	
	सुदिक्षा देवल	बालपोषण दलित	४००	२४००	प्रथम र द्धितिय	२०७५ भदौमा ५ बर्ष पुगेको
	सुप्रिया कुवर	बालपोषण अन्य	४००	८००	दोस्रो	२०७५ भदौमा ५

बेरुजू रकम: ५७६००/-

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम

						बर्ष पुगेको
११	अविना विष्ट	बा.अ	४००	१६००	प्रथम	
	आरती रावल	बा.अ	४००	१६००	प्रथम	
१४	हंशी थापा	जे.अ	२०००	८०००	प्रथम	
	चन्दा कामी	जे.द.	२०००	८०००	प्रथम	
	अनुराधा वोहरा	बा.अ.	४००	१६००	प्रथम	
	आरन बोहरा	बा.अ.	४००	१६००	प्रथम	
	कल्पना साउद	बा.अ.	४००	१६००	प्रथम	
	सुजन खड्का	बा.अ.	४००	१६००	प्रथम	
	कलावती खड्का	बा.अ.	४००	४००	प्रथम	२०७५ साउनमा ५ बर्ष पुगेको
	कुशल साउद	बा.अ.	४००	१२००	प्रथम	२०७५ असोजमा ५ बर्ष पुगेको
	जम्मा			५७६००/-		

१०. सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्तिको नामावलीमा एउटै नाम र जन्म मिति, नागरिकता नम्बर, अविभावकको नाम एउटै पारेर भत्ता वितरण गरेको देखिँदा भत्ता पाउने व्यक्ति यकिन गर्न सकिएन । उक्त नामावलीमा एकिन गरी प्रमाण पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु. — **बेरुजू रकम: ३२०००/-**

वडा नं.	नाम	लक्षित समूह	दर	रकम	चौमासिक	कैफियत
११	मुकेश दास	बा.द	४००	१६००	प्रथम	नाम केरमेट गरेको
	रिदम वि.क	बा.द	४००	१६००	प्रथम	नाम र जन्म मिति एउटै
	विमला खाती	बा.अ	४००	१६००	प्रथम	नाम र जन्म मिति एउटै
	विवस विष्ट	बा.अ	४००	१६००	प्रथम	नाम र जन्म मिति एउटै
	विसाल खाती	बा.अ	४००	१६००	प्रथम	नाम र जन्म मिति एउटै
९	धनी थापा	जे.अ.	२०००	८०००	प्रथम	नाम र जन्म मिति एउटै
	गंगा देवी थापा	जे.अ.	२०००	८०००	प्रथम	नाम र जन्म मिति एउटै
१४	अनिता वि.क	बा.द	४००	१६००	प्रथम	नाम र अविभावक एउटै
	आरन विक	बा.द	४००	३२००	प्रथमतथा दोस्रो	नाम र अविभावक एउटै
	अरुणा वि.क.	बा.द	४००	१६००	प्रथम	नाम सच्चाइएको पहिले आशा विक
	जौमति ढोली	बा.द	४००	१६००	प्रथम	नाम र अविभावक एउटै
	जम्मा			३२०००/-		

११. **पेश्की बाँकी:** आर्थिक कार्यविधि २०७४ को नियम ७४ (३० मा पेश्की दिइएको रक म्यादभित्र फछ्र्यौट गर्नु गराउनु पेश्की लिने एवं दिने दुबैको कर्तव्य हुने कुरा उल्लेख छ । कार्यालयले देहायका कार्यक्रम सञ्चालनका लागि निम्न कर्मचारी तथा निकायलाई पेश्की दिएकोमा आर्थिक वर्षको अन्त्य सम्म फछ्र्यौट नभई बाँकि रहेकोले समयमा फछ्र्यौट गराउनु पर्ने देखिएको रु. — **बेरुजू रकम: ६११७४००/-**

क्र.सं.	गो.भौ.नं./मिति	फर्मको नाम	पेश्की रु.
१.	३/२०७६/३/३१	गाँउ सुधार तथा रिचार्ज पोखरी निर्माण उ.स साँफेबगर १३	१८७०००

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा				बेरुजू रकम
	२.	२५/२०७६/३/२८	घुघुरकोट मावि सा.न.पा १० (४ कोठे भवन निर्माण)	८०००००	
	३.	२८/२०७६/३/३१	कालिका मावि पातलकोट (४ कोठे भवन निर्माण)	१६०००००	
	४.	२०७६/३/२६	वयलपाटा खानेपानी खानेपनी सामुदायिक ट्यांकी निर्माण उपभोक्ता समिति	२२२५०००	
	५.	२०७६/३/३०	महिला कानूनी परामर्श केन्द्र भवन निर्माण उपभोक्ता समिति	४३८०००	
	६.	२०७६/३/३०	त्रिपुरा सुन्दरी विद्यालय भवन निर्माण उपभोक्ता समिति	३७५०००	
	७.	२०७५/१२/२५	देव भुमि कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि.	**२९२४००**	
	८.	२०७६/३/१६	अर्दाली गाड तेस्रो लद्युजल विद्युत निर्माण उ.स.	**२०००००**	
			जम्मा	**६११७४००/-**	
१२.	**आन्तरीक लेखापरीक्षण :**स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७७ (२) मा प्रत्येक स्थानिय निकायले सबै प्रकारका आय व्ययको लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने व्यवस्था छ ऐनको ९६ वमोजिम कार्यकारी प्रमुखले आफ्नो कार्यालयको राजस्व, धरौटी तथा विनियोजन तर्फको आय व्यय तथा खडा भएको कार्य सञ्चालन कोष तथा अन्य कोषको अन्य व्यवस्था नहुञ्जेल आन्तरिक लेखापरीक्षण जिल्ला स्थीत कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट गराउनु पर्दछ भन्ने व्यवस्था रहेको छ । तर नगरपालीकाले आन्तरिक लेखापरीक्षण गराएको छैन । अत: नगरपालीकाले आफनो बार्षिक आय व्यय तथा अन्य कोष समेतको अनिवार्य रुपमा आन्तरिक लेखापरीक्षण गरी अन्तिम लेखापरिक्षको लागि अद्याबधिक गराउनु पर्दछ ।				

साँफेबगर नगरपालिकाको संचित कोष विवरण
२०७५।७६

अनुसूची १

(रु.हजारमा)

क्र.सं.	स्थानीय तह	जिल्ला	आय					व्यय				मौज्दात बाँकी
			गत वर्षको जिम्मेवारी	समानीकरण अनुदान	सशर्त तथा अन्य बजेट अनुदान	अन्य आय	जम्मा आय	चालु खर्च	पूजींगत खर्च	अन्य खर्च	जम्मा खर्च	
१	साँफेबगर नगरपालिका	अछाम	७०८०९	११६०४७	३०३१३७	२१८५६९	६३७७५३	३७३०३०	१६९५२८	८३१८१	६२५७३९	८२८२३

अनुसूची-२

बेरुजू बर्गीकरण (विनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)
२०७५।७६

(रु.हजारमा)

क्र.सं.	स्थानीय तह	प्रारम्भिक बेरुजू			प्रतिक्रियाबाट फछ्यौट			बाँकी बेरुजू			बेरुजू								
		दफा संख्या			दफा संख्या			दफा संख्या				नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की		
		सै.	ल.	रकम	सै.	ल.	रकम	सै.	ल.	रकम	असुल गर्नुपर्ने	अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	कर्मचारी पेस्की	अन्य पेस्की	जम्मा
१	साँफेबगर नगरपालिका	४९	४५	८९४३०	०	०	०	४९	४५	८९४३०	४८००	२३९७२	५४५४१	०	०	७८५१३	०	६११७	६११७

अनुसूची-३

अद्यावधिक बेरुजू स्थिति
२०७५।७६

(रु.हजारमा)

क्र.सं.	स्थानीय तह	जिल्ला	गत बर्षसम्मको बाँकी	यो वर्षको फर्छ्यौट	बाँकी	यो वर्ष सं.प.बाट कायम भएको बेरुजू	यो वर्षको बेरुजू	कुल बाँकी बेरुजू
१	साँफेबगर नगरपालिका	अछाम	५२१३७	०	५२१३७	०	८९४३०	१४१५६७